VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 127 — Vol. XXXIX vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Torstaina, lokak. 25 p. — Thursday, Oct. 25, 1956

Algerialaisten johtajien vangitseminen on nostattanut myrskyn koko Pohjois-Afrikassa

Pohjois-Afrikan maiden tarkoituksena oli neuvotella rauhan saamisesta Algeriaan, mutta ranskalaisten toimenpiteet estivät sen

Algiers. — Ranskalainen lentäjä, joka oli kuljettamassa viittä algerialaista kansallista johtajaa Marokosta Tunisiaan, laski koneensa täällä olevalle lentokentälle maanantaina. Algerialaiset johtajat uskoivat, että lentokone laskeutui ystävälliselle alueelle ja joutuivat ranskalaisten vangiksi.

He nousivat lentokoneeseen Rabatissa, Marokossa, ja heidän aikomuksena oli kiertää Algeria ja laskeutua Tunisiaan, jossa oli tarkoitus kohdata tunisialaiset ja marokkolaiset johtajat.

Heidän vangitsemisellaan voi olla suuri vaikutus Pohjois-Afrikassa. Se estää Ranskan pyrkimyksen parantaa suhteitaan Marokkoon ja Tunisiaan, jotka äskettäin saivat osittaisen itsenäisyyden.

Vangittujen joukossa ovat mm. Mohammed Ben Bella ja Mohammed Khider, jotka olivat Rabatissa neuvottelemassa Marokon sulttaanin kanssa viime viikon lopulla.

Agence France-Presse tiedoittaa, että ranskalaiset kehoittivat lentokoneen miehistöä laskeutumaan Algeriassa ja he noudattivat kehoitusta.

Algiers. — Viiden algerialaisen kansallisen johtajan kaappaaminen on nostattanut Pohjois-Afrikassa yleisen myrskyn, mellakoita sekä yleislakkoja, tiedoitettiin täällä tiistaina.

Kolme ranskalaista sai surmansa yhteenotossa Meknesissä, Marokossa. Mielenosoituksia on järjestetty Tunisiassa ja Marokossa ja molemmissa maissa on julistettu 24 tunnin yleislakko, joka on jo levinnyt Algeriaan. Algeriassa olevat ranskalaiset turvallisuuspoliisit ovat valmistautuneet kostoyrityksiä vastaan.

Kaikkialla arabialaisissa maissa on puhjennut diplomaattinen myrsky. Aasian-Afrikan ryhmän, joka edustaa 23 maata YK:ssa, ilmoitetaan kehoittaneen pääsihteeri Hammarskjöldiä yrittämään vapauttaa Algerian kansalliset johtajat. Nämä viisi johtajaa kaapattiin ja pantiin käsirautoihin senjälkeen kun ranskalainen lentäjä laski lentokoneen ranskalaisten kontrolloimaan Algeriaan. Lentokone lähti matkalle Marokosta tarkoituksella lentää Tunisiaan.

Algerialaisten johtajain tarkoituksena oli kohdata Marokon sulttaani Mohammed V:n ja Tunisian pääministeri Habib Bourguiban ja neuvotella heidän kanssa miten voitaisiin palauttaa rauha Algeriaan ja yhdistää yhteiseen liittoon Pohjois-Afrikka.

Arabimaiden johtajat sanoivat ranskalaisten kaappausta merirosvoudeksi. Marokon sulttaani oli erikoisen kiihottunut tapauksen johdosta.

Algerian Kansallisen Vapausrintaman (FLN) päämajassa Kairossa sanotaan ranskalaisten kaappausta "pahimmaksi petokseksi" mitä tunnetaan historiassa ja ennustettiin, että ranskalaisten teko vain kiihdyttää vapaustaistelua Algeriassa.

Vihastuneet mielenosoittajat Tunisiassa taistelivat poliiseja ja sotilaita vastaan. Mielenosoittajat yrittivät marssia hallitusrakennukselle ja Ranskan lähetystön edustalle. Neljä ranskalaisten omistamaa autoa poltettiin lähellä Ranskan lähetystöä.

Marokossa ja Tunisiassa mielenosoittajat vaativat Algerialle itsenäisyyttä ja kantoivat Algerian itsenäisyysliikkeen vihreitä lippuja.

Monet eurooppalaiset yrittivät päästä Tunisian lentokentälle matkustaakseen pois maasta. Heille tiedoitettiin, että sotilaat ovat miehittäneet lentokentän eikä lentokoneiden anneta laskeutua lentokentälle enempää kuin lähteäkään sieltä.

Kairossa oleva Arabimaiden Liiton eräs puhemies sanoi, että yhdeksän sen jäsenmaata esittää Pariisissa vaatimuksen vangittujen viiden algerialaisen johtajan vapauttamista. Tunisia ja Marokko ovat ranskalaisten toimenpiteen johdosta lähettäneet valituksen Yhdysvaltain valtiodepartmentille.

Marokon pääministeri Mohammed Bekkai ja ulkoministeri Ahmed Balafrej, joiden piti osallistua Tunisiassa Pohjois-Afrikan konferenssiin, matkustivat tiistaina kiireesti Pariisiin esittämään protestin.

Pariisissa Ranskan hallituksen eräs puhemies sanoi, että hallituksen kolme tuntia kestäneen istunnon jälkeen, että hallitus ei vapauta vangittuja algerialaisia kansallisia johtajia.

Elämä Puolassa alkaa sujua normaalisesti

Canadan Labor-Progressive-puolue tervehtinyt Puolan Yhdistynyttä Työväenpuoluetta

Varsova. — Täällä tiedoitettiin tiistaina, että Puolan Yhdistyneen Työväen puolueen pääsihteeri Wladyslaw Gomulka, pääministeri Josef Cyrankiewicz ja Edward Ochab matkustavat Moskovaan mahdollisesti ensi perjantaina, kuten aikaisemmin oli sovittu, neuvostojohtajain kanssa. Matka kuitenkin voidaan lykätä siksi kunnes tiistaina kokoontunen sejmin (parlamentin) istunto päättyy.

Tärkeimpänä keskusteluna sejmissa on uuden vaalilain laatiminen joulukuun 16 päivänä toimitettavia vaaleja varten.

Täällä tiedoitettiin tiistaina, että armeijan poliittisen valistusdepartmentin johtaja kenraaliluutnantti Kazimierz Witaszewski on vapautettu toimestaan ja hänen tilalleen on nimitetty kenraali Marian Spychalski.

Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen pää-äänenkannattaja Trybuna Ludu kirjoitti maanantaina, että ulkomailla levitetyissä huhuissa suhteitten pahenemisesta Neuvostoliiton ja Puolan välillä ei ole ensinkään perää. Lehti kirjoitti:

"Jos joku on niin naivi, että uskoo Puolassa tapahtuneiden muutosten olevan merkkinä ulkopolitiikkamme muutoksiin, niin silloin hän tekee suuren virheen. Meidän peruspolitiikkamme on ystävyys Neuvostoliiton kanssa."

Sama lehti sanoi myöskin presidentti Eisenhowerille, että uusi vapaus ei anna Yhdysvalloille oikeutta sekaantua Puolan sisäisiin asioihin ja myöskin varoitti Länsi-Saksan kansleri Adenauerin pidättymästä "sekaantumasta meidän vapautemme kehitykseen."

Presidentti Eisenhower sanoi viime lauantaina, että "kaikki Puolan kansan ystävät ymmärtävät ja ovat myötätuntoisia Puolan kansalle perinteellisille vapauden ja itsenäisyyden pyrkimyksille."

"Presidentti antoi julistuksen, joka tarkoittaa sitä, että hän tulee auttamaan taistelua, mitä puolalaiset käyvät nykyään," vastasi tähän Eisenhowerin lausuntoon Trybunu Ludu.

"Suuren valtion päämiehenä oleminen ei anna presidentti Eisenhowerille oikeutta sekaantua Puolan sisäisiin asioihin."

Puolan armeijan lehti on ylistänyt Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen päätöksiä. Puheessaan puolueen keskuskomitean kokouksessa Gomulka sanoi: "Sosialismin useampi kuin yksi tie. On olemassa Neuvostoliiton tie. Samoin on olemassa Jugoslavian tie. Lisäksi on olemassa muitakin teitä."

Toronto. — Canadan Labor-Progressive puolueen kansallinen komitea antoi maanantaina sanomalehdistölle seuraavan tiedotuksen:

Puolueen kansallinen komitea lähetti tänään kaapelionnittelut Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen valitulle johdolle ja samalla se lähetti kaapelisanoman Neuvostoliiton Kommunistipuolueelle tuomiten "kaikki yritykset sekaantua" Puolan puolueen ja Puolan kansan oikeuksiin päättää omasta suunnastaan.

Wladyslaw Gomulkalle, Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen ensimäiselle sihteerille lähetetyn kaapelisanoman teksti on seuraava:

"Labor Progressive-Puolue tervehtii Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen uutta valittua johtoa. Viikon lopussa päättynyt kokous antoi paljon mahdollisuutta järjestää uudet ja todelliset suhteet kommunistipuolueiden kesken tasavertaisilla ja itsenäisillä perusteilla. Me ilmaisemme hämmästyksemme kun saimme raportin, että Neuvostoliiton Kommunistipuolue yritti sekaantua sitä itsenäistä suuntaa vastaan, jonka Puolan Yhdistynyt Työväenpuolue otti. Kuitenkin me toivomme, että Puolan Yhdistyneen Työväenpuolueen, Neuvostoliiton Kommunistipuolueen sekä kaikkien muidenkin maiden kommunisti- ja työväenpuolueiden kesken täydellinen yhteistoiminta ja keskinäinen yhteisymmärrys kukoistaisi. Me toivomme teille ja Puolan kansalle menestystä rakentaissa sosialismia Puolaan teidän omalla tavallanne. Me välitämme nämä mielipiteet Neuvostoliiton Kommunistipuolueen keskuskomitealle."

Kaapelisanoman oli allekirjoittanut LPP:n kansallinen komitea.

Toinen saman komitean kaapelisanoma lähetettiin Neuvostoliiton Kommunistipuolueen keskuskomitealle. Siinä sanotaan seuraavaa:

"LPP:n kansallinen komitea julistaa päättävästi, että Puolan kansalla Työväenpuolueella ja Puolan kansalla täytyy olla oikeus ja täydellinen vapaus itsenäisesti päättää kaikista niitä koskevista asioista ja me tuomitsemme jokaisen joka häiritsee tätä oikeutta."

Opiskelijat mielenosoituksella Quebecissa avustusrahan puolesta

Noin 2,000 oppilasta piiritti Quebecin lainlaatijakunnan rakennuksen; pääministeri Duplessis kieltäytyi ottamasta vastaan oppilaiden lähetystön

Quebec. — Quebecin maakunnan yliopistojen oppilaat järjestivät täällä suuren mielenosoituksen tiistaina sitä vastaan kun Duplessisin hallitus kieltäytyy ottamasta liittovaltion avustusta korkeammille oppilaitoksille. Mielenosoittajat marssivat Quebecin lainlaatijakunnan talolle, mutta 200 poliisia esti heidän lähetystöltään sisäänpääsyn lainlaatijakunnan huoneustoon.

Mielenosoittajat heittivät rakennusta vastaan mädäntyneitä kananmunia ja tomaatteja. Mielenosoitukseen osallistui noin 2,000 opiskelijaa.

Mielenosoituksen jälkeen Quebecin yliopistojen, lukuunottamatta yhden, opiskelijoiden neuvostojen presidentit kokoontuivat Lavalin yliopistolla ja päättivät laatia päätöslauselman, joka alistetaan eri opiskelijoiden neuvostojen hyväksyttäväksi.

Kokoukseen osallistuivat Montrealissa olevien McGillin ja Sir George Williamsin yliopistojen, Quebecissa olevan Lavalin ja Sherbrooken yliopistojen oppilaiden neuvostojen presidentit.

Päätöslauselmassa kehoitetaan m a a k u n t a hallitusta ottamaan "myönteisen ja konkreettisen kannan" yliopistojen finanssiasioihin sekä liittohallituksen avustusta joukseen nähden. Siinä vaaditaan ratkaisemaan tilanne keinoilla millä hyvänsä. Opiskelijoiden suunnitelmana on pyytää pääministeri Duplessissia ottamaan McGillin ja Lavalin yliopistojen lähetystö vastaan. Sen tarkoituksena on jättää pääministerille opiskelijoiden hyväksymä päätöslause.

Opiskelijoiden mielenosoitus alkoi kello 9.30 aamulla ja päättyi myöhään iltapäivällä. Hallituksen rakennus oli piiritetty mielenosoittajien toimesta melkein koko päivän.

Lavalin yliopiston opiskelijoiden neuvoston presidentti Idelbert Huard yritti saada mielenosoittajat hajaantumaan, mutta epäonnistui yrityksessään. Hän sanoi saaneensa pääministeriltä vakuutuksen, että hän ottaa myöhemmin vastaan opiskelijoiden lähetystön, mutta ei nyt. Oppilaat vaativat Dunplessisin ottamaan lähetystön vastaan samana päivänä.

Yliopistopiireissä, vieläpä niiden hallintoportaissa, ollaan sitä mieltä, että mr. Duplessisilla ja hallituksella ei ole minkäänlaista valtaa estää Quebecin yliopistojen ottamasta vastaan Canadian Conference of Universitiesilta avustusta olipa se saatu mistä hyvänsä.

Pääministeri St. Laurent on sanonut, että hän ehdottaa parlamentille antaa yliopistoille kuluvana vuonna liittovaltion rahastosta avustusta $16,000,000 entisen $8,000,000 sijasta ja hän on sitä mieltä, että sen jakaisi eri yliopistoille Canadian Conference of Universities oppilasmäärän perusteella.

Neuvostoliitto lisännyt vehnän vientiä ulkomaille

Washington.—Yhdysvaltain maatalousdepartmentti tiedoitti maanantaina, että Neuvostoliitto on lisännyt huomattavasti viljan vientiä ulkomaille.

Neuvostoliiton sitoumukset toimittaa vehnää kapitalistisiin maihin nousivat lokakuun 15 päivään mennessä noin 40,000,000 bushelliin.

Samanaikaisesti Neuvostoliitto on tilannut Canadasta 15,000,000 bushelia vehnää, jota parhaillaan toimitetaan länsirannikon satamiin.

Egypti on ostanut 15,000,000 bushelia vehnää Neuvostoliitosta ja loput vehnästä on viety Suomeen, Tanskaan, Norjaan sekä toisiin maihin.

Säteilyvaikutusta tutkiva komitea alkanut istuntonsa

United Nations, N. Y. — Viidentoista vallan erikoiskomitea alkoi tiistaina kaksi viikkoa kestävän istunnon YK:n päämajassa. Se tulee tutkimaan atomisäteilyn vaikutusta ihmisiin ja perinnöllisyyteen.

Tälle tiedemiehistä järjestetylle erikoiskomitealle on esitetty 34 raporttia 22 eri maasta koskien luonnollista säteilyä, radioaktiivista tuhkaa sekä atomilaitoksista jääneiden radioaktiivisten jäteaineitten aiheuttaman myrkytyksen vaikutusta.

Erikoiskomitean puheenjohtajaksi valittiin brasilialainen prof. Charles Chagas ja varapuheenjohtajaksi belgialainen prof. Zenon Bacq. Viisi kohtaa käsittävä työjärjestys myös hyväksyttiin.

Tähän kuuluu mm. miten radioaktiivisuus vaikuttaa perinnöllisyyteen, radioaktiivisten jäteaineitten pudottamista mereen ja miten voitaisiin saada selville vähäisen säteilyn vaikutus ihmisiin.

Hongkongin mellakan kuolonuhrien määrä noussut 60 henkilöön

Hongkong. — Kaksi viikkoa sitten täällä tapahtuneen mellakan kuolonuhrien määrä nousee nyt 60:een koska kaksi mellakassa loukkaantunutta kuoli täällä tiistaina sairaalassa.

Mellakan aiheuttivat Chiang Kai-shekin rosvojoukot, jonka johdosta Kiinan Kansanhallitus on lähettänyt kaksi protestia Britannialle sen johdosta kun mellakan puhkeamista ei yritetty aikanaan estää Hongkongin brittiläisten viranomaisten taholta.

Seitsemän metsäpaloa riehuu Ontariossa

Toronto. — Ontarion maa- ja metsädepartmentti tiedoitti keskiviikkona, että seitsemän metsäpaloa riehuu eri puolilla Ontarioa.

Kuusi metsäpaloa riehuu Fort Francesin alueella ja yksi Sault Ste. Marien lähellä.

Burman entinen pääministeri Kiinaan

Rangoon. — Burman entinen pääministeri U Nu on matkustanut Kiinaan pääministeri Chou En lain kutsusta, tiedoitettiin täällä tiistaina. Tiedonannossa sanotaan, että Nu ja Chou En-lai neuvottelevat Kiinan ja Burman rajarettelöistä.

Pölyn todettu aiheuttaneen räjähdyksiä elevaattoreissa

Työläiset vaativat kaiken pölyn säilyttämistä elevaattorien ulkopuolella

Port Arthur. — Uudet työsäädökset tullaan laatimaan sen johdosta kun Port Arthurissa Manitoba Poolin elevaattorilla tapahtui pölyräjähdys lokakuun 9 päivänä. Räjähdyksen johdosta neljä työläistä loukkaantui ja se aiheutti mahdollisesti $250,000 vahingot.

Ontarion työministeri julkaisi viikon vaihteessa työdepartmentin raportin. Sitä koskevat asiatiedot olivat keränneet departmentin insinöörit ja heidän ehdotuksensa tehtiin senjälkeen kun täydellinen tutkimus oli suoritettu.

Työministeri Daley sanoi, että tutkimuksissa on todettu, että pöly oli aiheuttanut Järvienpään elevaattoreissa vuosina 1945, 1952 ja 1956 tapahtuneet räjähdykset.

Kansallinen tutkimusneuvosto on esittänyt todistuksia siitä, että räjähdysvaaraa vähennettäisiin huomattavasti jos kaikkein hienointa pölyä ei pidettäisi jätteiden joukossa.

Raportissa sanottiin, että turvallisuuden takia on säädöksiä muutettava niin, että kielletään jo kauan tapana ollut käytäntö lisätä tätä hienoa pölyä jätteiden joukkoon. Samoin kieltämällä sellaisen pölyn säilyttämistä elevaattorien suojissa.

Useissa elevaattoreissa nykyään seurataan sellaista suojelutoimenpidettä, jonka mukaan tämä pöly sekoitetaan karjan ruokaan ja myydään Yhdysvaltoihin.

Fort William. — Viikon vaihteessa pidettiin Fort Williamin kaupungintalon salissa elevaattorityöläisten union kokous johon osallistui noin 800 työläistä.

Kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vaadittiin kaiken viljan puhdistuksessa eroitetun pölyn säilyttämistä ulkopuolella elevaattorien. Kokouksen osanottajat olivat sitä mieltä, että pölyvaaraa koskeva kohta pitäisi liittää työehtosopimukseen.

"Me olemme vaatineet tätä pitkän aikaa", sanoi union sihteeri C. W. Hardick, "sillä me olemme tietoisia siitä, että pöly aiheuttaa räjähdyksiä."

Union kaksi vuotta kestänyt työehtosopimus päättyy ensi joulukuun 31 päivänä.

Britannia valmis sovitteluun Suezin kanavan kysymyksessä

Lontoo. — Ulkoministeri Lloyd antoi tiistaina ymmärtää, että Britannia voi hyväksyä Suezin riidan kompromissiratkaisun ehdolla, että kanavan käyttäjien edut on taattu.

Pian sen jälkeen Ranskan ulkoministeri Pineau matkusti kiireesti lentoteitse Lontooseen neuvottelemaan Lloydin kanssa Suezin tilanteesta.

Lloyd antoi alahuoneessa selvästi ymmärtää, että hallitus ei pidä tämän kansainvälistä hallitusta ainoana keinona suojella kanavaa käyttävien maiden edut.

Sen jälkeen kun Egyptin presidentti Nasser heinäkuun 26 pnä kansallistutti kanavan Britannia — jota Ranska on voimakkaasti tukenut — on vaatinut Suezin kanavan ottamista pois yhden vallan määräämisvallasta ja panemista kansainvälisen johdon käsiin.

Labor-puolueen johtaja Hugh Gaiskell tiedusteli, että uskooko hallitus, jotta kanavaa käyttävien maiden edut on suojeltu vain siinä tapauksessa jos sen toimintaa valvoo kansainvälinen lautakunta.

Ulkoministeri vastasi, että hän edelleenkin uskoo, että kansainvälisen kontrollin kautta parhaiden taataan kauttakulku.

Sitten hän jatkoi:

"Me emme ole koskaan sanoneet, että tämä on ainoa keino."

Tämän jälkeen ulkoministeri sanoi, että nyt on Egyptin vuoro tehdä ehdotus niiden kuuden periaatteen pohjalla, jotka YK:n Turvallisuusneuvosto hyväksyi. Hän lisäsi:

"Meille on sanottu, että Egyptin hallitus hyväksyy nämä periaatteet. Sen valtuutettu Turvallisuusneuvostossa sanoi niin. Mutta näyttää siltä, että periaatteiden hyväksymisen ja niiden toteuttamisen määrittelyn välillä on ero.

"Me tarvitsemme ehdotuksia, eikä yksinomaan periaatteiden hyväksymistä. Me olemme päättäneet työskennellä sellaisen ratkaisun puolesta, joka antaisi käyttäjille takeet, ei kuitenkaan vähemmän tehokkaat kuin mitä 18 valtaa ehdottivat."

Aikaisemmin tiedoitettiin, että Britannia ei ole hyväksynyt YK:n pääsihteeri Hammarskjöldin ehdotusta alkaa uudet neuvottelut Suezin asiasta Genevessä. Britannian taholta on sanottu, että koska Egypti ei ole ehdottanut niin ei pidetä neuvottelua.

Pearson johtaa Canadan valtuuskuntaa YK:ssa

Ottawa. — Ulkoministeri Pearson tulee johtamaan Canadan valtuuskuntaa YK:n yleiskokouksessa, joka alkaa marraskuun 12 pnä.

Toiset valtuuskunnan jäsenet ovat valtiosihteeri Pinard, senaattori David Croll ja YK:ssa toimiva Canadan vakituinen edustaja R. A. MacKay.

Terveysministeri Paul Martin johti Canadan valtuuskuntaa YK:n yleiskokouksessa viime vuonna.

Eisenhower sairaalaan tutkittavaksi

Washington. — Presidentti Eisenhower menee lauantaina Walter Reedin armeijasairaalaan perinpohjaista terveystarkastusta varten, tiedoitettiin täällä maanantaina. Valkoisesta Talosta tiedoitettiin, että Eisenhowerin terveydentilasta annettu raportti julkaistaan ensi viikon maanantaina.

Valkoisen Talon sanomalehtisihteeri James C. Hagerty sanoi maanantaina, että presidentin terveys on hyvä tällä hetkellä. Hän sanoi monta tiedustelua tehdyn sen huhun johdosta, että presidentillä on muka ruoansulatushäiriö.

Ostokuponkien antaminen on aiheuttanut kansallisen vaaran

Ottawa. — Retail Merchants Association of Canada (RMAC) kehoittaa hallitusta tiukentamaan lakia, niin että ostokiihoituskuponkien antaminen saataisiin loppumaan. Tämä järjestö kuvaa tätä kuponkien antamista "parasiittien istuttamiseksi kaupankäynnin verenkiertoon".

Tämän järjestön ruokatavarajaosto selosti kaksi tuntia oikeusministeri Garsonille minkä vaaran näiden ostokuponkien antaminen aiheuttaa vähittäisosastajille ja maamme talouselämälle.

Näitä ostokuponkeja antaa suuret ketjuliikkeet eri puolilla Canadan. RMA:n johtokunta, joka edustaa 40,000 vähittäismyyjää Canadassa, piti maanantaina kaksi tuntia kestäneen kokouksen harkiten sitä tulisiko järjestön ottaa oikeudessa esille koejuttu jossain Ottawan alueella. Aikaisemmat yritykset saada v. 1905 lain perusteella oikeuslaitos kieltämään ostokiihoituskuponkien antamisen ovat epäonnistuneet koska yliprokuraattorin departmentti on ollut sitä mieltä että laissa on sellaisia aukkoja, että ainakin jonkunverran näitä ostokuponkeja saa antaa lain perusteella.

RMA:n tarkoituksena oli saada Garson ymmärtämään, että hallituksen, jonka sanotaan vastustavan ostokuponkien antamista, tulisi tiukentaa rikoslakia niin ettei ostokuponkia voisi antaa.

Kuitenkin mr. Garson väitti, kuten aikaisemminkin, että yhdistyksen nostama juttu olisi vaikuttavampi jos saisi oikeuden tuomion ja näin kiinnitettäisiin huomio lain heikkoihin kohtiin. Eräät liittovaltion asiantuntijat ovat sitä mieltä, että osa näistä ostokuponkisuunnitelmista voitaisiin estää lain nojalla.

Ostokuponkisuunnitelma toimii seuraavalla tavalla. Ostokuponkiyhtiö myy vähittäisliikkeille ostokuponkia, joita annetaan ostajille kuponki kutakin 10 senttiä ostoa kohti ja nämä kupongit liimataan kirjaan. Samalla annetaan luettelo niistä tavaroista, joita voi saada näillä kupongeilla. Ostaja saa suuren määrän näitä kuponkeja, joka kiihoittaa lisäostoihin. Joihinkin kirjoihin kiinnitetään 1,000 kuponkia toisiin 1,300 taikka 1,500 kuponkia. Yhdellä kirjalla voi saada akkunaverhot taikka pöytälampun. Höyrysilitysraudan saamiseksi tarvitaan 5½ kirjaa ja sähkösekottajan saamiseksi 11 kirjaa.

Vähittäiskauppiaat uskovat, että näistä ostokuponkeista saavat keinottelijat Canadassa $240,000,000 ja aina $360,000,000 vuosittain.

Tämän lisäksi ostokuponkiyhtiöt hyötyvät suunnattomasti siitä kun kaikkia annettuja kuponkeja ei palauteta. Arvioidaan, että 20 taikka 30 prosenttia kupongeista ei palauteta.

Nykyisen lain perusteella näitä ostokuponkeja ei saanut panna liikkeelle 1905 alkaen aina 1955 saakka. Mutta vähän yli vuosi sitten niitä alettiin antaa Atlantin rannikkomaakunnissa ja myöhemmin IGA:n kaupoissa Ottawan jokilaaksossa. Kaikki suuremmat kaupat siellä ovat seuranneet IGA:n kauppoja. Niitä on alettu antaa myöskin Torontossa.

Kysymyksessä on se, että näiden kuponkien antaminen tulee vaikuttamaan kaikkiin yksityistalouksiin jos se laajenee samassa mittakaavassa kuin Yhdysvalloissa.

Koska nämä ostokupongit ovat hyvin haluttuja, niin se on yksi syy miksi RMA haluaa pikaisesti estää niiden jakamisen.

Tämä yhdistys kiinnittää huomion siihen, että näiden ostokuponkien, jotka näyttävät vapailta, takia on ruokatavarain hinnat nousseet 2 taikka 3 prosenttia.

"Ne ovat aiheuttaneet kansallisen hyvinvoinnille vaaran elinkustannusten nousemisen johdosta, aikana, jolloin hallituksen politiikka on kohdistettu taisteluun inflatiota vastaan", sanotaan yhdistyksen lausunnossa. "Ne voivat aiheuttaa (ehkäpä joissain tapauksissa aiheuttaneetkin jo) vaaran kaikkein arimmalla, kansan ruokatavaralaskun alalla."

Lausunnossa sanotaan, että koko kauppatavarateollisuuden alalla Canadassa ollaan huolestuneita tämän ongelman johdosta ja ehdotetaan tekemään muutoksia laissa, joka estäisi ostokuponkien jakamisen.

VIIME TIEDOT

Shannon, Irlanti. — Amerikkalainen lentokone, jonka mukana oli 104 matkustajaa, joutui palaamaan tänne tänä aamuna moottorivian takia. Huolimatta siitä, että sen yksi neljästä moottorista lakkasi käymästä 500 mailia etäällä Atlantilla, onnistui lentokone palaamaan tänne ilman vahinkoa.

Rabat, Marokko. — Protestilakkoliike leviää kautta Pohjois-Afrikan sen johdosta kun ranskalaiset ovat vanginneet viisi Algerian vapausliikkeen johtajaa, tiedoitettiin täällä keskiviikkona.

Wien. — Varsovan radiotiedoissa keskiviikkona sanottiin, että 151 puolalaista, jotka pantiin syytteeseen Poznanin mellakan aikana tapahtuneista rikoksista, on laskettu vapaalle jalalle ja vain kolme on edelleen vankilassa. Vankina on vielä ne kolme nuorukaista, jotka tuomittiin poliisikorpraalin kuoleman tuottamisesta pahoinpitelystä.

Vasemmistolle huomattava vaalivoitto Jordanissa

Amman. — Kansalliset sosialistit voittivat Jordanin vaaleissa saaden neljänneksen parlamentin paikoista, tiedoitettiin täällä maanantaina. Vasemmistolaiset kansalliset sosialistit ovat kannattaneet Egyptiä ja ehdottavat v. 1948 brittiläisten kanssa tehdyn sopimuksen peruuttamista.

Tämän lisäksi ainakin neljä äärimmäistä vasemmistolaista, Jerusalemin entinen suurmufti Haj Amin Hussein, kaksi arabialaista ylösnousemuksen puolueen jäsentä ja useita itsenäisiä kannattavat Egyptiin orienoitumista.

Jo ennen vaalien päättymistä Ammanissa olevasta Egyptin lähetystöstä tiedoitettiin, että Egyptin armeijan komentaja kenraali Abdel Hakim Amerin johtama sotilasvaltuuskunta saapuu Jordaniin neuvottelemaan sotilaallisen avun antamisesta Jordanille.

Syyrian armeijan yleisesikunnan päällikkö kenraali Tewfik Nazameddin ilmoitti maanantaina, että hän matkustaa Jordanin armeijan yleisesikunnan päällikön kenraali Avu Nawarin kanssa.

Hän sanoi, että neuvottelun tarkoituksena on yhdistää Syyrian, Egyptin ja Jordanin voimat Israelin hyökkäyksen varalta. Jordanin ulkoministeri Awni Abdulhadi sanoi Beirutissa, Libanonin pääkaupungissa, että Egypti, Syyria ja Saudi Arabia auttavat Jordania rahallisesti ja sotilaallisesti torjumaan Israelin hyökkäyksen.

Britannian ja Jordanin v. 1948 sopimuksen perusteella, Britannia on antanut Jordanille 12,000,000 puntaa vuodessa oikeudesta pitää Jordanissa sotilas- ja lentotukikohtia.

Juuri valitun Jordanin parlamentin enemmistö ehdottomasti vastustaa Irakin voimien maahan tuomista sillä sitä pidetään yrityksenä laajentaa Bagdadin suunnitelmaa.

Kun uusi parlamentti kokoontuu lk. 25 päivänä niin sen ensimmäisenä tehtävänä on valita hallitus, joka ottaa väliaikaisen hallituksen paikan.

Trokinajuri sai surmansa ajaessaan kalliota vastaan

Napanee. — Viime tiistaina sai surmansa Leo O'Connor kun hän ajoi trokinsa kalliota vastaan viisi mailia etelään Sharbot-järveltä.

Hänen mukanaan ollut Robert Cook pelastui onnettomuudesta vahingoittumattomana.

Unkarissa ollut mellakoita

Budapest. — Budapestissa marssivat mielenosoituksessa tiistaina opiskelijat, kirjailijat, valkokaulustyöläiset ja sosialistisen nuorisoliikkeen jäsenet kaduilla ja järjestivät kokouksia toreilla.

He vaativat entisen pääministeri Imre Nagyn ottamista hallituksen johtoon. Nagy otettiin äskettäin takaisin Unkarin Yhdistyneen työväenpuolueen jäsenyyteen.

Mielenosoittajat ovat esiintyneet rauhallisesti ja hyvässä järjestyksessä. Erääseen mielenosoituskokoukseen, joka pidettiin Budan puolella kansallissankarin kenraali Josef Bemin muistopatsaan edustalla, osallistui 10,000 ihmistä. Mielenosoittajat kantoivat Unkarin kansallislippuja.

Oppilaat alkoivat mielenosoituksen sen jälkeen kun pidettiin kaikissa Budapestin yliopistoissa kokouksia.

Tiistaina Szabad Jusag, joka on sosialistisen Disz-järjestön pää-äänenkannattaja, julkaisi uutisen, että Diszin keskuskomitea piti tiistaina kokouksen, mutta keskeytti sen antaakseen jäsenilleen tilaisuuden yhtyä mielenosoitukseen.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.20
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

"Puolan tie sosialismiin"

Puolan Yhtyneen Työväenpuolueen Varsovassa viikon lopulla pidetystä keskuskomitean kokouksesta ja sen päätöksistä on riittänyt paljon puheen aihetta sanomalehtien palstoilla. Näyttää siltä, että maailman mielenkiintoisin asia on historian tässä vaiheessa kysymys sosialismista? Kaikki eivät luonnollisestikaan hyväksy sosialismia. Toisaalta nähdään kuitenkin, että sosialismin kannattajain lukumäärä lisääntyy. Ja sosialismista puhutaan paljon, jos ei hyvää niin pahaa!

Kuten muissakin sosialistisissa maissa tapahtuu ja tulee edelleen tapahtumaan, Puolassa on viimeaikoina toteutettu johdonmukaisesti valtiokoneiston demokratisoimista ylhäältä alas asti. Niin sanottuna Stalinin aikakautena oli sosialistisessa maailmanosassa virheellinen taipumus valtiovallan keskittämiseen sen käsityskannan perusteella, että sosialismin säilymisen väliaikaisena ehtona on luja valtiovalta, sillä sosialismin voimistuessa lisääntyy varsinkin ulkoapäin tuleva vaara. Tämä käsityskanta on kuitenkin tuomittu virheelliseksi ja osoitettu, että sosialismin voiton ja vakiintumisen perusteella on valtiovallan edelleen demokratisoituminen tullut mahdolliseksi.

Tätä taustaa vastaan katsottuna on Puolan Yhtyneen Työväenpuolueen keskuskomitean päätöksiä tutkittava. Mainittu kokous on tuhannesti oikeassa julistaessaan, että sosialismin kehittyminen voi tapahtua monta eri tietä; se voi tapahtua Neuvostoliiton tietä, Jugoslavian tietä (Canadan tietä) ja Puolan tietä! Selvää myös on, että Puolan kansalla on ehdoton oikeus — minkään ulkopuolisen maan sekaantumatta sen sisäisiin asioihin — demokratisoida valtiokoneistoaan ja kehittää sosialistista järjestelmäänsä kansallisten perinteidensä ja olosuhteidensa sekä omien suunnitelmiensa perusteella.

Mikäli me olemme olleet tilaisuudessa Puolan kehitystä seuraamaan me tervehdimme lämpimästi saatavilla olevien tietojen perusteella tätä valtion demokratisoimissuuntaa, sillä se tulee vapauttamaan suurten kansanjoukkojen keskuudesta ennen tuntemattoman voimakkaan itsealotteisuuden kansakunnan elintason parantamiseksi ja kulttuurielämän vilkastuttamiseksi, sekä samalla auttamaan eri yhteiskuntamuotojen rauhanomaisen rinnakkaisolon periaatteen toteuttamista. Ja toisin kuin eräissä piireissä ollaan uskovinaan, tämä suunta ei tule heikentämään sosialistista maailmanosaa, vaan edelleen lujittamaan sosialististen maiden veljellisiä suhteita täysin tasa-arvoisina kansakuntina niiden koosta ja voimasuhteista riippumatta.

Vapauden levityskampanja

Viikko sitten alkoi Vapauden levitysryntäys 250 uuden tilauksen hankkimiseksi lehdellemme.

Tämän ensimmäisen viikon aikana on täytetty noin neljäsosa tavoitteesta uusien tilausten kohdalta ja samalla on uusittu koko joukko katkeamassa olleita tilauksia.

Mutta siitä huolimatta haluaisimme kiinnittää asiamiesten lisäksi Vapauden lukijain ja kannattajain huomion tähän tärkeään tehtävään. Kieltämätön tosiasia nimittäin on, että työväenlehdet, kuten Vapaus, tulevat nykytilanteessa entistä tärkeimmiksi ja ajankohtaisemmiksi; niiden paikka on jokaisessa työläis- ja farmarikodissa — sellaisissakin, jotka mahdollisesti ovat jyrkästi eri mieltä lehtemme visseissä kannanotoissa.

Yleisesti tunnustettu tosiasia on, että "tieto on valtaa" — ja vain seuraamalla työväenlehtiä, voidaan saada tietoja voitokkaasti edistyvästä työväenliikkeestä ja muista edistykseen tähtäävistä asioista, joista valtalehdistö joko vaikenee, tai antaa joko puutteellisia tai kokonaan harhauttavia tietoja.

Ottakaamme joitakin yleisesti tunnettuja tosiasioita.

Vielä muutama vuosi sitten leimattiin miltei paariaisluokkaan kuuluvaksi kaikki, jotka rohkenivat puolustaa rauhan asiaa ja selittää, että rauhanomainen rinnakkaiselo on mahdollista yhteiskuntamuotojen erilaisuudesta huolimatta. Nyt sensijaan on asia vallan toisenlainen. Sodanlietsojat joutuvat yhä erotetumpaan asemaan; rauhanpuolustajat saavuttavat moraalisia voittoja jatkuvasti ja kaikki vastuunalaiset piirit myöntävät jo, että rauhanomainen rinnakkaiselo on sekä välttämätön että mahdollinen.

Vielä muutamia vuosia sitten pidettiin parhaassakin tapauksessa "aatteellisina kiihkoilijoina" niitä meistä, jotka puhuivat ja toimivat työväenliikkeen rivien eheyttämisen hyväksi. Vaikka tässä suhteessa onkin vielä paljon toivomisen varaa, niin myöntää kuitenkin täytyy, että työväenliikkeen yhteistoiminnan alalla on tapahtumassa voimakasta kehitystä. Yhtenäisyysajatus voittaa jatkuvasti lisää kannatusta — ja työväenliikkeen rivien eheyttämistä puolustaneiden ja edelleen puolustavien lehtien tarve tulee entistä suuremmaksi siinäkin tapauksessa vaikka ne eivät aivan kaikissa suhteissa tyydyttäisikään kaikkia lukijoita.

Muita esimerkkejä voitaisiin luetella siitä, miten työväenlehdet ovat olleet raivaamassa kivistä kaskea uudispelloksi ja auttaneet siten edistystä. Ottakaamme kansallistunnon herääminen — ei vain Puolassa, Unkarissa, Algeriassa ja Kyprosissa, vaan myös meillä täällä kotona, Canadassa. Vielä muutamia vuosia sitten leimattiin työväenlehdet kokonaan kelpaamattomiksi siksi, kun ne muka eivät ymmärtäneet, että kansallisuustunne on "vanhanaikainen ja kuollut tunne" — että ajan hengen ja tarpeiden mukaan on hyväksyttävä kosmopoliittinen käsitys siitä, että varsinkin pikkukansojen täytyy luopua "yhteisen hyvän vuoksi" itsemääräämisoikeuksistaan siellä ja täällä. Lukijat tietävät sanomattakin, että kehitys on ollut vallan päinvastainen mitä kosmopoliittista maailmankatsomusta edustaneet amerikkalaiset sotapolitiikot meille selittivät.

Samoin lukuisissa pienemmissä kotoisissa asioissa. Mutta tärkeätä on tämä. Kehitys ei ole pysähtynyt — vaan se on vasta alkuvaiheessa. Edistyksellinen maailmankatsomus mitä työväenliike johdonmukaisemmin, (joskaan ei yksinään) edustaa, on saavuttamassa yhä suurempia voittoja. Me olemme astumassa työväenliikkeen nousun aikakauteen. Tämä nousu ei tietenkään tapahdu samansuuntaisesti ja samalla tavalla, yhden ja saman piirustuksen mukaisesti kaikkialla maailmassa. Historian kehitys on monimutkaisempaa kuin tämä. Historian kehityksessä on sekä nousut että laskut, tasaiset edistysaskeleet ja hypyt. Mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että edistyksen tie on aukeamassa entistä laveammaksi.

Tässä tilanteessa tulevat työväenlehdet entistä tärkeämmiksi. Siksi pitäisi nyt tehdä kaikki voitavamme myös Vapauden levittämiseksi.

Vapauden tilaajat ja lukijat: Vapauden levittäminen tulee sitä helpommaksi mitä suuremmat joukot osallistuvat lehteä levitystyöhön. Asiamiehet ja -naiset eivät voi parhaalla tahdollaankaan tavata kaikkia niitä maanmiehiämme, joille pitäisi Vapauden tilausta tarjota. Mutta jos lukijat ottavat asiakseen puhua Vapauden levittämisestä naapureilleen, perhetuttavilleen ja työtovereilleen, niin silloin tulee onnistuminen taatuksi. Toimituksen ja liikkeenjohdon puolesta me siis vetoamme Vapauden lukijoihin ja ystäviin: Ottakaa asiaksenne tämän ryntäyksen aikana puhua Vapauden puolesta. Jos ette halua itse välittää tilausta niin ilmoittakaa asiamiehille henkilöistä, jotka haluavat lehtemme tilata. Mutta asiamiehiä ei tarvitse odottaa, sillä jokainen Vapauden tilaaja voi ottaa uuden tilauksen ja lähettää sen joko suoraan Sudburyyn tai antaa paikalliselle asiamiehelle. Tehkäämme siis voitavamme uusien tilausten hankkimiseksi Vapaudelle.

Mitä muut sanovat

YHDYSVALTAIN VALTAUS-POLITIIKAN KANNATTAMISTA

Näyttää siltä kuin kannatettaisiin Canadan teollisuuden kontrollia Yhdysvaltain taholta siten, että meidän kauppapolitiikkamme perusteella autetaan kulutustarvikkeiden tuontia Yhdysvalloista, joka tekee tarpeelliseksi yhdysvaltalaisen pääoman jatkuvan virtaamisen Canadaan jotta saisimme kauppatappion korvaamiseksi välttämätöntä ulkomaalaista valuuttaa tuonnin Yhdysvalloista ollen suuremman kuin sinne viennin. — Kitchener Record.

Mielenosoitus autot Tokiossa

Tokio. — Toistaiseksi on lopetettu valmistelut Tokion lähistöllä olevan amerikkalaisen lentotukikohdan Sunakavan kiitoratojen pidentämiseksi. Tämä johtuu suunnitelman, osakseen saamista pahalaatuisista vastalausemielenosoituksista. Tietojen mukaan Japanin hallitus keskustelee lentokenttäkysymyksestä seuraavassa istunnossaan.

Suunnitelmat lentokentän laajentamisesta aiheuttivat pari päivää sitten valtavia mielenosoituksia, joissa lähes 800 ihmistä sai vammoja.

Financial Post-lehti syyttää Ottawaa ulkolaisten sijoitusten salaamisesta

Toronto. — St. Laurentin hallitus on esittänyt "ehdottomasti virheellisen" kuvan koskien yhdysvaltalaisten sijoituksia Canadassa, sanottiin johtavassa canadalaisessa rahamiesten lehdessä täällä viime viikolla.

Hallituksen puhemiehet ovat jatkuvasti käyttäneet liittovaltion tilastotoimiston vv. 1950-54 numeroita puhuessaan maan taloustilanteesta. Niiden perusteella ulkomaalaiset sijoitukset muodostavat noin 13% maassa tehdyistä kokonaissijoituksista.

Todelliset numerot osoittavat ulkomaalaisten sijoitusten olevan noin kolme kertaa niin suuret.

Financial Post-lehdessä sanottiin viime viikolla: "Canadalaisten säästöt muodostavat nyt pienemmän osuuden Canadassa tehdyistä sijoituksista kuin minään rauhanaikaisena vuonna sitten 1914. Jokaisesta uudesta 3 dollarin sijoituksesta Canadassa canadalaisten sijoittama osuus muodostaa 2 dollaria. Noin 1 dollari jokaisesta kolmesta tulee ulkomailta, josta 75-80 sentin vaiheilla Yhdysvalloista."

Kun näihin sijoituksiin ei lueta hallituksien tekemiä ja omakotien tehtyjä sijoituksia, ulkomaalaisten sijoitusosuus, josta suurin osa on yhdysvaltalaisten, nousee yli 40 prosentin.

Aikaisemmin tämän kuukauden alussa kauppaministeri Howen aloitusasiain neuvonantaja tri O. J. Firestone sanoi, että "canadalaiset ovat rahoittaneet noin kolmenneksen omasta kehityksestä". Mutta koska canadalaiset ovat tehneet suuria sijoituksia myös ulkomaille, maahan tuleva pääomasijoitus, kun siitä vähennetään ulkomaille tehdyt sijoitukset, rajoittuu vain noin 6 prosenttiin, tri Firestonen käsityksen mukaisesti.

Financial Postin arvion mukaan tämän numeron tulisi olla 31-35%. Tri Firestone kyllä tunnustaa: "Siitä huolimatta, joillakin aloilla, erikoisesti öljy- ja vuoriteollisuuden sekä joidenkin määrättyjen tehdasteollisuuden aloilla, ulkomaalaisen pääoma muodostaa huomattavan osan — yhdysvaltalaisten yhtiöiden pääasiallisesti kontrolloimaa useiden canadalaisten yhtiöiden tulevaisuutta.")

Canadalaisten pääomasijoitukset on tehty pääasiallisesti kotien, teiden, koulujen, sairaaloiden rakentamiseksi ja maatalouden kehittämiseksi, siis "sosiaalisena pääomana". Yhdysvaltalaisten pääoma on sijoitettu pääasiallisesti kansallisen resurssien ja tehdastuotannon valtaamiseksi.

TOSIASIOIDEN SALAAMINEN

Etusivulla painetussa toimituskirjoituksessaan Post julistaa: "On puolustamatonta sellainen, että hallituksen puhemiehet jatkuvasti toistavat tilastotoimiston aikaisemmilta vuosilta julkaisemia keskimääräisiä numeroita aivan kuin ne vieläkin soveltuisivat nykyiseen tilanteeseen. Siten saamme ehdottomasti valheellisen kuvan kun sanotaan, että 'viime vuosina' ulkomaalainen pääoma on muodostanut vain 6 prosenttia Canadassa tehdyistä sijoituksista."

Samassa kirjoituksessa vihjataan, että Ottawan taholta koetetaan salata tosiseikkoja, sillä ne aikaansaisivat hämmennystä ja väitetään, että hallituksen "on omattava selvä vastuu, jonka mukaisesti sen on ilmaistava canadalaisten perussuhtautumisesta" yhdysvaltalaisten sijoituksiin täällä.

'EMME MYY ASIAIMME KONTROLLIA'

Postin käsityksen mukaan voitaisiin tehdä seuraavanlainen yhteenveto suhtautumisesta:

"Ensiksikin, Canada, niinkuin kaikki muutkin kasvavat maat, tarvitsee niin uutta pääomaa kuin uutta kansaakin. Ellemme saa molempia, meidän kehityksemme hidastuu.

"Mutta toisena on se, että Canadaa ei ole koskaan hallittu yksinomaan talouden ja maatieteen logiikan perusteella. Jos niin olisi tapahtunut, ei olisi olemassa Canadan kansakuntaa. Vuosia kestäneen taistelun jälkeen omien asioiden kontrollin saavuttamiseksi, omalaatuisen kansakunnan perustamiseksi Pohjois-Amerikan pohjoisosassa, canadalaiset eivät tule alistuvaisesti sallimaan asioidensa kontrollin ostamista kenenkään toimesta.

VAROITUS YHDYSVALLOILLE

"Kun nämä kaksi käsitettä on tuotu selvästi esille ja hyväksytty yleisesti, on selvääkin, että ne voidaan sovelluttaa yhteen. Ei ole mahdotonta, yhdysvaltalaisten naapuriemme ollessa sellaisia kuin he ovat, jotta Canada jatkaisi heidän pääomansa käyttöä silti hyväksyen sitä vain canadalaisten ehdoin. Me olemme velvollisia itsemme kohtaan ja myös ulkomaalaisia kohtaan jatkamaan sen seikan korostamista, että Canada on erilainen maa ja aikoo myös pysyä erilaisena.

"Ulkomaalaisia pääoman sijoittajia on varoitettava, että hänen menestyksensä riippuu pitkän päälle siitä kuinka hän järjestää liiketoimensa canadalaisiin oloihin ja tarpeisiin sopeutuvaksi. Hänen on käsitettävä se seikka, että tämä maa on vielä kiihkoisasti itsenäinen, ja että pintapuolinen yhtäläisyyttemme Yhdysvaltain kanssa salaa meille ominaisen luonteen, jonka hänen on opittava. Jos valtiolomme johtaa yhdysvaltalaiset pääoman sijoittajat ajattelemaan, että he voivat kohdella Canadaa vain pelkkänä Yhdysvaltain liitteenä, se tulee vain ikävyyksiin tulevaisuudessa."

Siltaa rakennetaan Suomenlahden yli

Helsinki. — Syyskuun lopulla palasi kotiin suomalainen kulttuurivaltuuskunta kahdeksanpäiväisellä vierailulla Eestistä. SKDL:n pääänenkannattaja, Vapaa Sana tiedusteli matkaan osallistuneen maisteri Kalevi Kilven matkavaikutelmia.

Ensimmäiseen kysymykseen, joka koski yleisvaikutelmaa Nyky-Eestin elintasosta, vastasi maisteri Kilpi, että jos vertaamme keskenään Helsinkiä, Tallinnaa ja Moskovaa, niin Tallinna sijoittuu väliin. Sen katukuva vastaa lähinnä Helsingin katukuvaa — ihmiset ovat pukeutuneet paremmin, ehkä mausta johtuen — mutta Tallinna jää kuitenkin vielä jälkeen Helsingistä. Tartossa ilahdutti erikoisesti se, että sodan jälkiä näkyi hämmästyttävän vähän, vaikka kaupunki joutuikin erikoisesti kärsimään sodasta, mihin vaikutti osaltaan omistajien vaihtuminen. Tarttohan joutui toiseen maailmansodan aikana rintaman liikkuvaisuuden johdosta toistamiseen sodan jalkoihin.

— Oliko matkan osanottajilla tilaisuus tutustua laajemmalti eestiläiseen elämään kuin varsinainen ohjelma edellytti?

— Meillä oli täysi vapaus käydä missä halusimme, keskustella ihmisten kanssa ja valokuvata. Mutta ohjelma oli todellakin liian tiivis, sen puitteissa ei meillä ollut aikaa kiertoilla edes postikorttia eikä muistiinpanoja, ja niin myöhään, että kirjailija Paavolaisen kanssa jättäydyimme pois ohjelmaan sisältyvistä tilaisuuksista ja tekemään retkiä omin päin. Muun muassa kävimme tohtori Vuorela ja minä kolhoosilla "Sirppi ja vasara", jonka asumukset edustavat vanhempaa eestiläistä rakennustyyliä. Talon asukkaat kohdistivat aivan spontaanisesti meihin ystävällisyyttä, he eivät olleet etukäteen tietoisia vierailustamme.

Saimme useita tilaisuuksia tutustua ihmisten elämään heidän kodeissaan. Loistavimmaksi tässä suhteessa muodostui vierailumme tunnetun Suomiystävän, Eestin laulujuhlien organisoijan, Gustav Ernesaksin kodissa.

Eestiläiset osoittivat kaikkialla suomalaisia kohtaan suurta ystävällisyyttä, he olivat iloisia ja hauskoja. Läheistä sukulaisuuden tunnetta, joka syntyi kosketuksessa heidän kanssaan, korosti vielä kieli, josta eestiä taitamatonkin ymmärsi vaivatta n. 60 prosenttia. Joka puolella eestiläiset ilmaisivat halua läheisempään kosketukseen suomalaisten kanssa ja toivoivat lyhintä ja suorinta yhteyttä Helsingin ja Tallinnan välille, ilman kiertoteitä lahden ympäri.

— Minkä käsityksen saitte nyky-Eestin kulttuurielämästä?

— Ilman mitään epäilyä voi sanoa, että Eestin kulttuurielämä, tiede ja taide ovat huomattavasti paremmassa asemassa kuin ennen sotaa. Välitöntä vuorovaikutusta muiden maiden kanssa kaivataan ja eestiläiset toivovat voivansa vähitellen solmia yhä läheisempiä kosketuksia kaikkien Itämeren ympärillä asuvien kansojen kanssa.

Radion toiminta on samoilla linjoilla kuin meillä — erotuksena vain se, että Eestissä on televisio, jota parhaillaan laajennetaan. Teknilliset laitteet ovat täysin nykyaikaiset.

Erikoisesti halusi maisteri Kilpi korostaa eestin kielen asemaa maan ensimmäisenä kielenä. Eesti on ensimmäinen kieli aina, niin radiossa, kouluissa kuin muuallakin. Venäjää opetetaan kouluissa toisena kielenä niinkuin meillä ruotsia ja toisin kuin meillä monesti kuvitellaan, radiossa on venäjänkieltä vähemmän kuin meillä ruotsinkieltä. Täysin tuulesta temmattuja ovat väitteet, että Eestissä olisi käynnissä venäläistämistä. Eestiläiset ovat itse oman neuvostotasavaltansa johdossa ja vastaavat maan asioista. Venäläisiä on maassa toki, mutta esim. Tallinnan asukkaista he muodostavat vain noin 10 pros. Eestiläiset ovat myös Neuvostoliiton tasavaltojen puitteissa. Ulkomaalaisten suhteellinen osuus maan pääkaupungin asukkaiden kokonaisluvusta on sama kuin ennen sotaa, saksalaiset ovat nyt poissa, heidän tilallaan on venäläisiä, mutta ei-eestiläisiä.

— Tapasimme myös ihmisiä, jotka ovat istuneet syyttömästi vankilassa, kertoi maisteri Kilpi. Eestin kommunistisen puolueen johtohenkilöt myönsivät, että tällaista oli saattanut tapahtua. Nyt ovat syyttömästi kärsimään joutuneet saaneet kuitenkin täyden hyvityksen. Enää elää maan ulkopuolella vain pieni määrä, suurin osa maasta karkotetuista on nyttemmin palannut takaisin.

Mm. tapasimme erään Tarton yliopiston dosentin, joka oli istunut vankilassa neljä vuotta syyttömänä, hän on nyt saanut takaisin virkansa entistä parempana ja hänelle on maksettu täysi palkka koko vankilassaoloajalta. Hän oli innostunut, kun tapasi suomalaisia, lähti joka matkamme Tallinnaan ja unohti innostuksissaan vielä päällystakkinsakin.

Kokonaisvaikutelmamme jää, että eestiläiset tuntevat vilpitöntä halua tutustua Suomenlahden pohjoispuolella asuvaan heimokansaan, solmia sen kanssa läheiset ystävyyssuhteet naapurikansojen rauhallisen yhteistoiminnan kannalta. Tämä pitäisi meidän ymmärtää myös meillä, sillä todellisen, vilpittömän rauhanrakkauden pohjalle rakentuva ystävyys kansojen välillä ei riipu yhteiskuntajärjestelmästä.

Mao vierailee Indonesiassa

Peking. — Indonesian presidentin Sukarnon Kiinan-vierailun päätteeksi annetussa yhteisessä julkilausumassa sanotaan suoritettujen neuvottelujen sujuneen ystävällisyyden, yhteisymmärryksen ja molemminpuolisen kunnioituksen ilmapiirissä.

Neuvottelut koskivat kansainvälisiä kysymyksiä, kuten Kiinan ja Indonesian suhteita ja niille oli leimaa-antavana Bandungin konferenssin henki. Edelleen pohdittiin Kiinan liittymistä YK:hon, läntisen Uuden Guinean asemaa sekä tuen antamista Egyptille Suezin selkkauksen vuoksi. Lisäksi olivat keskustelunalaisina kauppaneuvottelut, jotka käydään Pekingissä, ilmoitettiin julkilausumassa.

Kiinan presidentti Maotsetung suostui Sukarnon kutsuun vierailla Indonesiassa. Matkan ajankohta määrätään myöhemmin.

YRJÖ SIROLAN TUHKA KOTIMAAHAN

Helsinki. — Lokakuun 18 pnä pidettiin Helsingin kulttuuritalolla useiden eri järjestöjen edustajien yhteinen kokous, jossa tehtiin päätös Suomen työväenliikkeen suuren opettajan Yrjö Sirolan syntymän 80-vuotispäivän vietosta Helsingissä. Juhla pidetään marraskuun 11 pnä HTyn talon juhlasalissa. Myös keskusteltiin niistä toimenpiteistä, joita on suoritettu Moskovaan haudatun Yrjö Sirolan tuhkauurnan kotimaahan siirtämiseksi.

Yrjö Sirola Säätiön toimesta on Yrjö Sirolan tuhkauurnan kotimaahan siirtämisestä jo keskusteltu sekä suomalaisten että neuvostoliittolaisten viranomaisten kanssa ja molemmilla tahoilla on asiaan suhtauduttu myönteisesti. Alustavasti on myös varattu Malmin hautausmaalta hautapaikka, joka on lähellä vuoden 1918 punaisten hautaa.

Koska nämä siirtotoimenpiteet liittyvät Yrjö Sirolan syntymän 80-vuotismuistoon, on Yrjö Sirolan Säätiö kääntynyt useiden työväenjärjestöjen puoleen muistojunan järjestämiseksi marraskuun 8 päivän vaiheilla.

Juhlaan kutsutaan mm. useita Yrjö Sirolan kanssa työskennelleitä Suomen työväenliikkeen veteraaneja. Esitelmän Sirolan elämäntyöstä ja sen merkityksestä pitää kansanedustaja Elli Stenberg.

Suomi Unescoon

Pariisi. — Suomi on 77. kansakuntana liittynyt Unescoon, ilmoitti järjestön päämaja lokakuun 12 pnä.

Liittymisasiakirjan allekirjoitti Lontoossa torstaina Suomen Lontoon suurlähettiläs Salari Tuomioja.

TILATKAA VAPAUS!

SITÄ JA TÄTÄ

MOLEMPIA TARVITAAN

Nuori mies on päättänyt kosia erästä neitosta. Hän päätti lähestyä aihetta varovaisesti:

— Osaatko sinä valmistaa ruokaa? kysyi mies.

— Enköhän . . . mutta osaatko sinä pestä astiat?

* * *

SKOTTILAISTA

Englantilaisen kirjailijan Evelyn Waughin puheille tuli eräissä kutsuissa vanha skotti, ravisti hänen kättään ja sanoi:

— Viime kirjanne oli tosiaan mainio. Vähältä piti, etten ostanut sitä itselleni.

Työvoiman määrä noussut Canadassa

Ottawa. — Teollisuustyöläisten palkat ja työvoiman lukumäärä saavutti uuden ennätyksen elokuun lopussa, tiedoitti tilastotoimisto viime viikon lopulla.

Kaikissa muissa maakunnissa lisääntyi työvoiman lukumäärä paitsi Quebecissa. Työvoiman lukumäärän vähenemiseen Quebecissa oli syynä teollisuustuotannon ja rakennustoiminnan väheneminen. Tämä koskee erityisesti tietöitä.

Tilastotoimiston antamien tietojen mukaan teollisuustyöläisten keskimääräinen viikkopalkka elokuun 1 pnä oli $64.74, kuukautta aikaisemmin se oli $64.56 ja vuosi sitten $51.13. Työläisten määrä lisääntyi heinäkuusta elokuuhun 7 prosentilla ja viime vuoden elokuun 1 päivästä lähtien 7.7 prosentilla.

Quebecissa oli keskimääräinen viikkopalkka $62 verrattuna $58 vuosi sitten. Tämä merkitsee, että Quebec oli 10 tilalla palkkojen suuruudessa maamme maakuntien joukossa.

Kaikkein korkein keskimääräinen viikkopalkka oli British Columbiassa $70.98 ja seuraavalla sijalla oli Ontario, jossa se oli $67.12. Prince Edward Islandissa oli keskimääräinen viikkopalkka $48.03, eli alhaisempi kuin missään muussa maakunnassa.

USA:n säätutkimustoimiston laatiman arvion tai ennustelun mukaan tulee melkein kaikkialla Canadassa, lukuunottamatta äärimmäistä länttä, olemaan lokakuun 20 päivästä lähtien 30 päivän ajan normaalia lämpimämpi sää. Suurten Järvien alueella, niin Ontarion kuin USA:n puolellakin, sanotaan lämpötilan pysyttelevän paljon yläpuolella normaalin. Itärannikolta aina Winnipegiin saakka tulee vallitsemaan normaalia lämpimämpi sää, Suurten Järvien alueella kaikkein eniten yläpuolella normaalin. Winnipegin ja Edmontonin välisellä alueella vähän yläpuolella normaalin, siitä Tyynen meren rannikolle alapuolella normaalin ja Alaskan seuduilla paljon normaalin alapuolella. Tällä kerralla arvellaan yhtämittaisen lämpimän sään jatkuvan ainakin joitakin päiviä sillä vaikka Canadan luoteisosassa onkin tulossa kylmä aalto, niin uskotaan etelästä tulevan lämpimän virtauksen kykenevän estämään sen etenemisen. Saadaanpa nähdä minkä verran tällä kerralla ennustukset pitävät paikkansa.

PÄIVÄN PAKINA

Mutta entäs se hulluus?

Viime viikolla kiintyi huomiomme kahteen mielenkiintoiseen uutistietoon niistä onnettomista, jotka syystä tai toisesta ovat menettäneet järkensä.

Ensimmäinen niistä tulkitsi mielenvikaisia sellaisina kuin he sairautensa aikana ovat ja minkälaisiksi tavalliset kansanihmiset heidät mielissään yleisesti leimaavat.

Muistellaanpa vain sitä Milanosta tullutta uutistietoa missä kerrottiin kahden mielenvikaisen miehen sitoneen erään koulun opettajia käsistä ja jaloista ja terrorisoineet sitten sekä opettajia että lapsia kuutisen tuntia uhkaamalla tappaa lapset, elleivät he saa 200 miljoonan liiran lunnaita. Kukaan ei tiedä miten tämä murhenäytelmä olisi päättynyt, ellei urhea ja pelkäämätön opettajatar Paola Susin olisi saanut irroitetuksi itseään siteistä ja käynyt äkkiarvaamatta toisen mielipuolen kimppuun, siten antaen tilaisuuden vianomaisille asian selvittelyyn niin ettei lapsia voitu loukata.

"Hullut ovat hulluja" tuli varmaan lukijan mieleen mainitun uutistiedon luettuaan. Ja monet sanoivat, että miksi ei hulluja pidetä sellaisissa paikoissa, missä he eivät voi tehdä mitään pahaa.

Toinen mielenvikaisuutta käsitellyt uutistieto tuli Englannista, missä eräs torypuolueen parlamentin jäsen, joka on itsekin ollut mielenvikaisten parantolassa, järjesti julkisen tilaisuuden, eli juhlan mielenvikaisten parantolasta vapautuneille.

Vaikka tämä viimeksimainittu tapaus ei luultavasti saanut osakseen murto-osaakaan siitä huomiosta, mikä tuli ensimainitun tapauksen kohdalle, niin asiaa vähänkin syvällisemmin ajatellen tuntuu, että se olisi sittenkin ansainnut paljon suuremman tilan lehtien palstoilla ja muutenkin paljon enemmän huomiota osakseen.

Pankaamme käsi sydämelle: Monella henkilöllä, muuten valistuneellakin ihmisellä, on vielä Noakin aikainen mielenvikaisia joko halveksiva tai ylönkatsova käsitys. Jos esim. suvussa on mielenvikainen henkilö, niin sitä pidetään luvalla sanoen suurena häpeänä.

Tosiasia, luonnollisesti on se, että mielenvikaisuus on sairautta aivan samalla tavalla kuin on keuhkotauti, sydänvika, vatsaviat, syöpä jne. Ja mikä tärkeintä, suurin osa mielenvikaisista voidaan tai paremminkin sanoen voitaisiin parantaa lääketieteen jo tuntemien menetelmien avulla.

Ja mitä enemmän lääketiede tässä suhteessa kehittyy, sitä enemmän rupeaa mielenvikaisten parantoloista vapautumaan ihmisiä — ja se vaatii heidän tilansa ymmärtämistä niiltä, jotka ovat niin onnellisia, etteivät ole mielenvikaisuutta poteneet.

Me kaikin olemme elämämme varrella nähneet mielenvikaisia ihmisiä. Allekirjoittanutkin voisi kertoa itse näkemänsä perusteella miten helpostikin voi nuori ja näköään hyvin voimakas mies tulla melko helposti mielenvikaiseksi.

Ja mikään ei ole sen säälittävämpi nähtävyys kuin mielenvikainen henkilö. Allekirjoittaneella oli sodan loppupuolella tilaisuus eräässä suurehkossa sotilassairaalassa nähdä vähän yhtä ja toista. Siellä oli vaikeasti haavoittuneita vuodepotilaita. Oli sokeita nuorukaisia oli sekä jalkansa että kätensä menettäneitä muuten elinvoimaisia, mutta kerrassaan avuttomia miehiä. Mutta kaikkein säälittävämpiä olivat sittenkin mielestämme ne jotka olivat osittaisesti järkensä menettäneet.

Yleisesti myös tiedetään, että mielenvikaisten hoito — vaikka siinä suhteessa onkin tapahtunut suurta parannusta — on maassamme kriisitilanteessa. Mielenvikaisten parantoloita ja lääkäreitä on aivan liian vähän. Ja käytännössä olevat hoitolat suurelta osalta vanhanaikaisia ja tarkoitukseensa sopimattomia — ne ovat ikäänkuin rangaistuslaitoksia, eivätkä sairaaloita. Ja viralliset tilastotiedot kertovat että mielenvikaisten lukumäärä lisääntyy jatkuvasti ja hoitokriisi pahenee.

Ja kuitenkin tämäkin pulma olisi melko helposti ratkaistavissa, jos asiaan kiinnitettäisiin riittävän suurta huomioa myös meidän tavallisten Virtasten toimesta. Jos nyt mielettömään varustelukilpailuun käytettävistä sadoista miljoonista dollareista käytettäisiin vuosittain muutama kymmenmiljoonaa dollaria mielenvikaisten sairaalahoidon järjestämiseksi, niin pian päästäisiin tässäkin suhteessa pitkä askel eteenpäin.

Mutta tähän päästään vasta sitten kun me hävitämme omasta keskuudestamme, tarkoitamme tavallisen kansan keskuudesta sen käsityksen, että mielenvikaisuus on muka jotakin yliluonnollista mitä pitää joko hävetä tai halveksia.

Jos kansan enemmistö omaksuisi tässäkin kaunistamattoman totuuden, että mielenvikaisuuskin on tautia, kuten monet muutkin taudit, ja että sitä voidaan hoitamalla parantaa, niin silloin lähestyisi nopeasti myös se päivä, jolloin valtiovallan pitäisi huolehtia onnettomien mielenvikaisten hoitamisesta.

— Kansäkoura.

Haasteryntäystulos on nyt $7,796.54

Viikon vaihteessa tulleista lahjoituksista kertyi kaikkiaan 200 dollaria

Voittamattomien esteiden vuoksi ei haasteryntäyskatsausta voitu julkaista tiistaisessa Vapaudessa, vaikka lahjoituksia ja uusia haasteita tuli viikon vaihteessa jo runsaasti.

Viime perjantaista keskiviikkoaamuun mennessä tuli Vapauden talousaseman tukemiseksi taas yli 50 lahjoitusta ja niiden kautta kaksisataa dollaria käsittävä rahamäärä sekä huomattavasti uusia haasteita.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioonottaen haastekampanjan yhteistulos on siis $7,796.54.

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

MATTI KOSOLA Wahnapitaesta vastaa $2. J. Järven haasteeseen.

HILMA JA RIKU VALLI Sudburysta vastaavat $2. Helvi ja Sulho Perälän haasteeseen.

WALTER WAHAMAA Azildasta vastaa $2. saamiinsa haasteisiin.

BERTHA JA KAARLO TOIKKA Long Lakelta vastaavat $2. Hanna ja John Kosken haasteeseen ja haastavat seuraavat henkilöt vastaamaan vointinsa mukaan: Tyyne ja Väinö Haavisto, Garson Mine, Ont., Alma ja John Pulkkinen sekä Lempi Salo, Long Lake, Ont.

NIILO TOIKKA Long Lakelta vastaa $2. Eino Ahon haasteeseen.

EMIL AHONEN Sudburysta vastaa $5. Aaro Poutasen haasteeseen ja haastaa Eeli Lapin Sudburysta, Ont.

WILLIAM HANKANEN Wahnapitaesta vastaa $2. Matti Ponnen haasteeseen.

ERNIE IMPOLA Lockerbysta vastaa $3. saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa toisiakin myöhäisiä tekemään samoin.

IDA GUSTAFSON Sointulasta lahjoittaa $2. Vapauden hyväksi.

OLAVI JÄÄSKELÄ, Lucky Lake, Sask., vastaa $5. John Särkilahden haasteeseen.

TAAVI KANKKUNEN Wahnapitaesta vastaa $2. K. Niittymaan haasteeseen. Lähettäkää osoitteenne.

SUUREN RAHAN PERIA, Lucky Lakelta, Sask., vastaa $5. J. Särkilahden haasteeseen.

VERNER LAMMI Beaver Lakelta vastaa $5. John Wiinikan ja Carl Saarelan haasteisiin ja haastaa Sulo Huovisen Webbwoodista, Ont., John Rasin ja Leo Luopan, molemmat Beaver Lakelta, jatkamaan haastetta vointinsa mukaan.

LAURI SALINE, Point du Bois, Man., vastaa $5. Arvi Mäen haasteeseen.

P. KARI, Camp 63, Beardmore, Ont., vastaa $2. saamiinsa haasteisiin.

JALMARI SUOMALA, Newmarket, Ont., vastaa $5. Olivia Tolvasen haasteeseen.

JOHN HACKLIN, Kitimat, B. C., vastaa $5. saamiinsa haasteisiin.

MATTI NIEMINEN Sointulasta vastaa $2. Lyydia Puuperän haasteeseen.

V.- JA U.-SEURA VIESTI South Porcupinesta vastaa $25.00 toisten seurojen haasteisiin.

OLGA JA JOHN VILJAMAA Connaught Stationilta vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin ja kehoittavat kaikkia lehtemme ystäviä vointinsa mukaan avustamaan.

VILI AHO Hoylesta vastaa $2. saamiinsa haasteisiin ja haastaa Anni Kanervan ja David Kallion, molemmat South Porcupinesta, Ont.

HILDA JA LENNI LAITINEN South Porcupinesta vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin ja toivovat että kaikki haastetut maksaisivat haasteensa.

HILMA JA HEIKKI MÄKI Lockerbysta vastaavat $5. Alina ja Wm. Eklundin haasteeseen ja haastavat Anni ja John Liinamaan Lockerbysta, Ont.

ISAK KIVISTÖ Sudburysta vastaa $2. Lenni Seppälän haasteeseen.

HANNA JA EVERT PERALA Soosta vastaavat $5. saamiinsa haasteisiin ja haastavat kaikkia haastettuja ja haastamattomia tekemään parhaansa lehtemme talouden tukemiseksi.

FRANK VUOTILA Nipigonista lahjoittaa $2. Vapauden hyväksi.

V. ROININEN Torontosta vastaa $3. saamiinsa haasteisiin.

H. LONDI Cochranesta vastaa $2. Lydia Lehdon haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin M. Peltola, Connaught, Ont. ja Toivo Saari, South Porcupine, Ont.

EMIL JOKINEN, Hinton, Alta, vastaa $7. Jussi Häyhän sekä Minnie ja Karl Vainion haasteisiin ja haastaa Olva Halmesmäen Rannikon kämpältä.

V.- JA U.- SEURA STARIN SAIRASKOMITEA St. Catharinesta vastaa $6. saamiinsa haasteisiin.

CHARLES MACKIE, Weller Park, Ont., vastaa $2. T. Litmanin haasteeseen ja haastaa kaikki haasteen saaneet maksamaan haasteensa vointinsa mukaan.

ANTTI RANTA Beaver Lakelta vastaa $2. Vilho Salmisen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita vastaamaan haasteensa. Vain yhteisin voimin voimme taata lehtemme menestyksen.

LILY JA FRANK THOMPSON Geraldtonista vastaavat $5. Fanni ja Niilo Ketolan haasteeseen.

HILJA JA JACK LAITILA Wanupista vastaavat $2. Hanna ja John Kosken haasteeseen ja toivovat, että kaikki haasteen saaneet tekisivät samoin tai paremmin. Kiitos haasteesta!

VILHO LEPPÄ Wanupista vastaa $1. saamaansa haasteeseen.

LAINA JA URHO PURRA Sudburysta vastaavat $5. saamiinsa haasteisiin ja haastavat Nick Saaren Torontosta, Ont. ja Reino Järven Porcupinesta, Ont., jatkamaan haastetta edelleen.

H. O. HORMAVIRTA Torontosta lahjoittaa $5. Vapauden hyväksi ja toivoo, että kaikki lehtemme tilaajat ja ystävät tekisivät parhaansa lehtemme talousaseman turvaamiseksi.

ONERVA JA VÄINÖ MANNINEN Torontosta vastaavat $5. Olivia Tolvasen sekä Helen ja Eino Tikkasen haasteisiin ja haastavat hanuristit: Leo Niemi, Niilo Basto ja Karl Pukara, kaikki Sudburysta. Antakaa pojat tahdin jatkua!

LEMBERGIT Torontosta vastaavat $5. saamiinsa haasteisiin.

EINO LUOMA Torontosta vastaa $5. Vilho Salmisen haasteeseen.

O. LUOMA Torontosta vastaa $5. Arvi Männistön haasteeseen.

ROBERT LUOTO Torontosta vastaa $5. Kalervo Ketolan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Hugo Ellmen, Leo Tohmo ja Max Ilomäki, kaikki Torontosta sekä Percy Coombs, Sudbury, Ont.

AINO VIRTANEN Torontosta vastaa $2. haasteisiin ja haastaa seuraavat: Mandy ja Tauno sekä Betty ja Eino Haagelberg, Torontosta, Ont.

EMIL RISTONEN Torontosta vastaa $2. Matti Rasmuksen haasteeseen ja antaa toisen huomautuksen Akelle.

RAUHA JA A. NAKKILA Torontosta vastaavat $3. J. Nissisen ja Laarin haasteisiin. Myöhäiset maksakaa haastevelkanne!

O. LATVALA Torontosta vastaa $5. Kaisa ja Paavo Kaarton haasteeseen ja haastaa kaikki Matti-myöhäiset tekemään samoin.

MATTI JOHNSON Beaver Lakelta vastaa $2. Mandi ja Sam Ojalan sekä John Piispasen haasteisiin ja haastaa Bill Jacobsonin Waters Townshipista, Ont. ja Alex Affin Levackista, Ont.

HEIKKI AHO Port Arthurista vastaa $5. Oskari Maklinin haasteeseen.

NICK LANGILA Port Arthurista vastaa $3. Eero Rahkolan haasteeseen.

PUDAS-VELJEKSET North Branchista vastaavat $2. Antti Pitkäsen haasteeseen ja toivovat, että kaikki vastaisivat saamiinsa haasteisiin.

MR. JA MRS. WM. HILL Port Arthurista vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin ja haastavat T. Jäntin Port Arthurista, Ont.

MARTHA JA TOIVO KARKKAINEN Port Arthurista vastaavat $2. saamiinsa haasteisiin.

LAHJA KARI Port Arthurista vastaa $1. Lauri Lahden haasteeseen.

R. SALMI Port Arthurista vastaa $2. saamiinsa haasteisiin.

OIKAISU: Viime lauantaina t. k. 20 p:n Vapaudessa julkaistussa JALMARI SALONEN, Kirkland Lake, Ont., haasteessa oli summaksi merkitty $2.00 ja se pitää olla $5.00.

OIKAISU: AILI JA NICK SARANPÄÄ, R. R. 4, Port Arthur, Ont., haaste on julkaistu kaksi kertaa t.k. 18 ja 20 p:n numeroissa ja se olisi pitänyt olla vain kerran.

Tässä katsauksessa	$ 200.00
Ennen julkaistuja	7,596.54
Yhteensä	$7,796.54

club news

PREDICTING WINNERS AT MELBOURNE

Jock Taylor takes an advance look at the Olympics and picks some likely gold medal winners. He apologises to those who will find their favourite sport or star left out, and says "These are strictly personal choices in the sports that interest me most. They are also confined to the men's events only.

With a misplaced faith in my sports predictions some readers have asked for an Olympic analysis. It's nice to know they have such confidence but I'm sorry to dissappoint. Just take a look through some back copies of your newspapers, record breaking has been almost commonplace this year. For me there are so many record breakers around today that you cannot even plump for the man in possession of the world record as a likely winner.

The surfeit of imponderables make the form book useless as a guide to what will happen in Melbourne. First and foremost there is the Australian climate and its effects on all the competitors except Aussies. Then there are problems like calculating whether athletes from Europe and the USA have been able to maintain form during the season, or if those who were shattering records while fighting for a place in the line-up have not burnt up or gone stale. Anyone who can measure up all these factors and come up with winning forecasts ought to be crowned King of the Olympics all by himself. In other words your guess is as good as mine! ! !

Having trotted out the excuses and secured my future line of retreat I'll now stick my neck away out. With a mixture of hunches, inspired guesses and very little inside information I'm going to hazard a few forecasts for the Gold medals.

FITTEST FOOTBALLERS ON EARTH

A great many scribes, and some sports leaders who ought to know better, have spent a fair deal of the year speculating on whether the "East" will gain more titles than the "West" meaning the USSR or the USA. The International Olympic Committee has already said all that needs to be said on how far this strays from the aims and ideals of the Games. Just to be on the safe side I'll begin with an event where the two giants of modern sport are in no danger, of meeting. Here and now I put my money on the Russians to win the football title.

At the beginning of 1956 I would have taken reigning champions Hungary but they are still recovering from that nigthmare period of defeats begun by Czechoslovakia in Budapest. They are still a force to reckon with but only a return to the sweet rhythm of the old Magyar Magic would be good enough for the Russians or the Yugoslavs. Led by Vukas, probably the best inside forward in the tournament, the Yugoslavs have a nice blend of youth and experience. Although they score on initiative and individuality they can never match the Soviet side in speed and stamina. The Russians are the fittest footballers on earth. But they are not only fast, they can all master the ball perfectly and never waste a pass. They play brilliant soccer at top speed for ninety minutes. Barring accidents I just don't see any team to beat them. If however, you want an outsider keep your eye on Bulgaria.

MAN WHO OUGHT TO KNOW — ZATOPEK!

It's the safest of safe things to predict that the 5,000 m. ought to be the race of the century, but you are as likely to pick the winner by the proverbial pin than by comparing times. Almost every leading contender has held the world record for the distance at least once, with the exception of Australia's own Landy. If, as has been hinted, he goes for this race instead of the 1,500 m., great miler though he is, I doubt if he can stay this distance with his own countryman Dave Stephens. Sandor Iharos has to come into the reckoning at every distance from 1,500 m. up to the 10,000 m. On his record-shattering performances this year he could well be the Nurmi of the 1956 Olympics, yet I still have a doubt. It seems to me that he is a much better man against the clock than an opponent. In my opinion, Jerzey Chromik showed in Warsaw last year that Sandor has a weak spot in a tight finish where nerve and temperament count. I hope I am wrong because he has all the other qualities of a truly great champion.

Earlier this year we headlined Britain's Gordon Pirie as the "Confounder of Critics". How right that title was. Not so many moons ago his detractors were saying "big head" was finished, but he has confounded them again and justified his training methods by a series of record runs. I go along with the man who ought to know, Zatopek. He has always contended that Pirie was a potential world beater. It's an interesting fact that both Stephens and Pirie owe a great deal of their amazing progress to the help and advice of Emile and I expect to see it pay the final dividends with Pirie just edging home from Stephens. You may wonder why I have not mentioned the name of Vladimir Kuts. Frankly I think the Soviet star will reserve his big effort for the 10,000 m. Readers may recall that in January we were able to tell the world that Iharos would go for the 10,000 m. He had never tackled the distance publicly until July when he took Zatopek's record in his stride. At Melbourne the issue should lie between Iharos and Kuts. Frankly it's a toss up, with a slight edge to Iharos.

WORLD'S GREATEST ALL-ROUNDER

I see no reason to suppose that the United States supremacy in short distance events will be seriously threatened. Sprinters Dave Sime and Lou Jones are as good as wearing gold medals now but if you want a cast iron certainty from the States, it is surely Raefer Johnson. At 20 this young Negro is undoubtedly the greatest allround athlete of all times. He is master in the high jump, high and low hurdles and among his best performances in other events includes a 100 m. in 10.5 and in 1955 was the world's best 220 yds. hurdler with a time of 22.9 secs. He's a cert for the decathlon.

You may have noted that so far I have not forcast a single victory for the host country. Don't think I'm not of the opinion they will take medals. In swimming it is impossible to imagine Australia failing to record victories, but which of their many stars will bring home the goods I hesitate to say. The competition in record breaking between Australia, Japan, Holland and the USA has been phenomenal. I may be wrong, but it seems to me they have all forced the pace too hard and too early. Hungary on the other hand has taken her time in bringing her crop of young and old stars to peak form and I fancy this will pay off with some surprises.

AN AUSSIE AGAINST THE FIELD

There is one Aussie however, to back against the field. Despite the enormously strong hand the Italians will show in cycling, tough John Tressider is my man for the sprint title. Guiseppe Ogna who beat him in the last world championships will me there, but on his home track Tressider should turn the tables. If Ogna goes for the time trials he should win from compatriot Leandro Fagin.

Some forecasts in short: Sidlo of Poland to out-throw the lot with the javelin; Krivonosov of the USSR to 'hammer" all opposition; Roger Moens to bring Belgium her only medal by taking the 800 m.; Dolezal of Czechoslovakia to beat everyone of the ten walkers placed above in world lists at the moment and the Yugoslavs to upset the water works by beating the Hungarians for the water polo title; finally two absolute certainties — the USA to waltz away with the basketball and India to keep the hockey title she has held for twenty-five years.

Well there they are, I only hope I don't have to eat too much humble pie round about two months from now.

STATISTICS

One hundred men and two women cooks were employed at a Canadian lumber camp.

The owner a stickler for business procedure, wrote to his foreman:

"Make your reports brief and snappy. Don't waste words. Give precise figures. Time is money Remember this."

The foreman's next monthly report read:

"Last month 2 percent of the men married 100 percent of the women."

LOCAL LAUGHS by MILLAR

"JUST REMEMBER THAT ALTHOUGH I MAY NOT ALWAYS BE RIGHT I AM *NEVER* WRONG!"

Finland Has Milers, Too

BY HELGE NYGREN
(Finlandia Pictorial)

The mile calls for tenacity, speed, cool calculation, determination and, above all, fighting spirit and strength. No less are the requirements of the European mile, the 1,500 metres distance.

The most famous Finn in whom all these qualities were personified was Paavo Nurmi, the "king of runners". In 1924 he was the world champion in the 1,500 m. his time being 3.52,6. The same year he won the Olympic Gold Medal for the event, and four years later his example was followed by another Finn, Harri Larva. Then for a good twenty years, Finland ceased to figure in the contending class.

In those two decades the requirements made of a champion miler tightened. It was seconds and split seconds that counted more than the number of victories chalked up. Yet now that we are well into the 1950's, the Finns are once again becoming a factor to be reckoned with. The youngsters now being turned out by the running schools have begun to record times that rate a place in world statistics. They have all those qualities listed above, and they use them to climb to higher places in the world list and not just to defend a place attained.

It would be idle to pretend that one of the main aims of the Finnish track and field world is anything but the winning of at least one medal in Melbourne on Saturday, December 1, 1956. That is the day on which the finals of the mile will be run. Supposing that Finland attains her ambition, the name of the Finn to do it is still unknown. There are at least four fairly evenly-matched contenders for the honor of representing their country in the event.

It is the Americans who said that the "mile is the longest short-distance race". This is very true of the mile today, but it is a sentiment that the Finns would not subscribe to until the 1950's and the new generation of milers appeared on the scene. By the end of the 1940's only two Finnish had covered 1,500 metres in less than 3.50,0 minutes. But now 12 have bettered this time and the men who head the Finnish list are so good that only four other countries — Hungary, Sweden, England and Germany — have produced men capable of a better time.

Let us have a look at the men in Finland in this event. There is no question of the emergence of a new type of runner. Simply, the men are physically strong and capable of producing a spurt at the end of a fast race. It is this last point that is novel, for Finns. Erlier it was not one of the strong points of Finnish runners that they could change their rythym on the home straight.

The following are presently the leading Finnish milers: Olavi Salsola (22 yrs.) Olavi Vuorisalo (23), Olavi Salonen (22) Denis Johansson (28) and Jorma Kakko (26).

By occupation the best milers are intellectual workers.

Of this list, Finland's strongest hope is Olavi Salsola, a student of technology. He has the following Finnish records to his credit: 800 metres 1.49,1; 880 metres 1.49,7; 1,000 metres 2,21,5; 1,500 metres 3.42,0; mile 4.03,0. Several experts among them Denis Johansson who has competed in two Olympics and has run in the United States and Australia, are of the opinion that Salsola is perhaps the most talented of the world's milers today. They consider that, given ideal conditions, a 3.40.0 time is well within his capabilities for the 1,500 meters.

Strong as the betting on Salsola, he has frequently had to give best to Olavi Vuorisalo, a postman. This man's forte is his strong final spurt.

Practically a newcomer is Olavi Salonen, and yet he is reckoned to be a future Nurmi.

The 1956 mile will attract more attention and interest than any ever run before. It is not only that the time may well be the fastest ever. The competition will be the greatest ever, not a mere two or three favorites but a good ten likely candidates. More, they will be men from all over the world. It is quite on the cards that Finland will send three milers to Melbourne.

OBVIOUSLY!

During the history lesson the teacher pointed out to the class that a surname often indicated the trade of the ancestors of those who bore the name. He gave the obviously simple examples of Smith, Taylor and Baker. Then he questioned one of the boys: "What were your ancestors, Webb?"

"Spiders, sir!"

Canadian Students Return From Tour Of Soviet Union

Soviet students, playing host to a group of Canadian students this summer, warmly urged the group to try to arrange a Canadian tour for a similar delegation from the U.S.S.R.

Kathy Archibald, Miss Canada of 1953, was one of the group. "Everywhere we went they kept asking us whether it would be possible for a group of their students to come here on a similar tour," she said during a stopover in Toronto on her way to Kelowna, B. C., and the University of British Columbia.

Miss Archibald, with a group of nine students on a World University tour which included Czechoslovakia and the Soviet Union, said that Soviet students treated them with great hospitality. The only thing that the student group regretted was that because of the language barrier "we had no contact with the man on the street."

With her at Toronto Union Station, were other Canadian members of a 39-member 1956 university tour, which included students from several different countries. The students representing 21 Canadian universities and colleges, visited both Eastern and Western Europe. They returned full of enthusiasm for the possibilities of student exchanges. Two University of Toronto students, Michael Shoemaker and Diana Haas, who visited Yugoslavia said their Yugoslav visit had not brought inquiries about a similar Yugoslav student tour. "But we think they might be very interested in a visit of this type," they said.

• • •

In 1951, Denis Lazure, McGill medical student, returned from Europe with a similar proposal for a Canadian-Soviet student exchange. The debate around this question rocked Canadian campuses for several years, and was brought up many times at conferences of the National Federation of Canadian University Students, but unfortunately the student organization would not take action on the wide requests for such tours.

Still Waiting!

The big deluge of mail we expected from Port Arthur following our comments last week did not materialize, so this week we must continue our one-man-campaign. Nevertheless we hope that Port Arthur will get into the picture very soon and let us know what is cooking.

At this time we are fortunate in having heard that there has been some action in Toronto regarding the combined music and sports festival which is slated for Port Arthur next summer.

We understand that preliminary discussions have been started to formulate the program of the big combined festival which will face the acid test next summer when athletes, gymnasts, choirs and bandsmen congregate on Port Arthur to cram through a program that in the past has required two separate festivals and four busy days. We feel sure that the committee working on this difficult question will be able to draw up a workable program to include all the essentials including the sports program of previous festivals.

As far as we are concerned we have already acquired a piggy bank to be sure that we have enough funds to get to Port Arthur next summer for the big festival. We are in the unfortunate position, where no choir wishes our services, because for some strange reason everyone else is always off key with us. And as far as reeds go, the closest we have ever got to them has been when we have been duck hunting. We suspect, however, that most bands would give us the same reception as we have experienced in song groups.

Up until last year we had some hopes of getting on the track and field team of one of the local sports clubs, but these hopes were quickly dashed when we finally got enough nerve to try running the 100 m. and attempted a few jumps. The results were such that we dispensed with the throws. We would have felt much better if we would have stayed off the sports field and kept thinking that we had some possibilities.

However, most other young people will not have to resort to the piggy bank, because they will be able to participate in one or another aspect of the festival and travel with the group to the festival, which will mean that instead of raising funds individually, they will help in building up a kitty to get the whole group to the festival.

That is one of the reasons everyone should get busy in their own favorite activity and start planning on finances to get to Port Arthur next summer.

It is also equally important to get rolling to make sure that all presentations will be first class, because after all the festival will be an exhibition of the best Finnish-Canadians have to offer in the field of sports and culture.

• • •

Quite often at this time of year we can devote a column to the first snow-fall. This year it seems that we will have to write about the lack of snow, as amazing as it may seem to people who are under the impression that Sudbury is located beyond the Arctic Circle.

But despite the lack of snow local skiers are confident that it won't be long when they can don their slats and go racing over the countryside.

This year the ski enthusiasts are really taking matters seriously. A whole pack of leading skiers has begun a rigid schedule of pre-season training with the emphasis at this stage being placed on cross-country walks. If the interest keeps up there is every reason to believe that ski standards in the FCASF will take a sudden surge forward this season with a number of FCASF skiers well up in the major ski meets of the coming season.

Some of the boys have been training all year around. After the snow left last spring they began to train for middle distance running with an eye to keeping themselves in shape. This should also help to pay off.

In any event, we're looking forward to see some real progress in this field of winter sports.

A NEW POLIO VACCINE

A new polio vaccine to be taken by mouth has been developed by Dr. Albert B. Sabin, a Polish-born University of Cincinnati scientist, it was announced last week.

A single dose of the new vaccine would produce immunity against all three major strains of polio virus for life. Dr. Sabin claims. He says the vaccine had been proved safe in extensive tests on animals and humans and was ready for mass testing on an international basis.

Tests of the new vaccine will begin next year in the United States and in other countries.

Dr. Sabin said the vaccine is the first effective oral preventive against polio. He said it is effective in persons who have received Salk vaccine. The Salk vaccine is administered by injection.

Another advantage of the new vaccine is that its production will be very cheap, costing less than the cherry syrup with which it is administered. A minimum of equipment is needed to make it on a mass production basis. Arrangements have already been made with a leading pharmaceutical house to produce the vaccine in a pilot plant.

Canadian research and medical men are watching developments of the new vaccine with great interest According to Dr. J. W. K. Ferguson, director of Connaught Laboratories, in Toronto, which produces most of Canada's supply of Salk vaccine, production of the new substance could begin as soon as it is proved safe and pure strains of the virus used are received.

A major difference between Dr. Sabin's vaccine and that produced by Dr. Jonas Salk of the University of Pittsburgh is that Dr. Sabin's contains live polio virus that has been killed. Another difference is that the Sabin vaccine is taken orally, the Salk vaccine by injection. A third distinguishing feature is that Dr. Sabin's discovery calls for only one administration. Salk vaccine requires a minimum of two injections and usually one booster shot.

Dr. Sabin's report said that while Salk vaccine provides protection against polio to those immunized, it does not halt the epidemic spread of the disease in communities. It said the Sabin vaccine may be able to provide both individual immunity as well as halt the spread of the disease.

Dr. Sabin is a recognized authority on a number of viral diseases, including sandfly fever and the common cold. Born in Poland 50 years ago, he came to the US in 1921 and became a citizen in 1930.

He served in the Army in World War II and was discharged as a lieutenant colonel.

HARD TO TAKE

The hostess at a large party, rather proud of her voice, rendered "Carry me Back to Old Virginee" in a rich and throaty tremolo. She was touched to notice a distinguished white-haired man bow his head and weep quitely as the last note floated over the room.

As soon as she could she went over to him and said:

"Pardon me, but are you a Virginian?"

"No, madam," said the elderly man, brushing away a tear, "I am a musician."

AN ADAPTIVE SORT

"Your son is making good progress with his violin. He is beginning to play quite nice tunes."

"Do you really think so? We were afraid that we'd merely got used to it."

Unkari kiri 19 pisteen johtoon ensimmäisenä pnä

Unkari-Suomi maaottelussa dramaattinen ja äärimmäisen tiukka 3,000 m. estejuoksu

Budapest. — (VS) Viime lauantaina alkoi täällä Nep-stadionilla jännityksellä odotettu Unkari-Suomi yleisurheilumaaottelu. Ensimmäisen päivän kilpailuja oli seuraamassa odotettua vähemmän yleisöä, vain 25,000. Sää oli mainio ja tulokset myöskin hyviä. Molemmin puolin koettiin yllätyksiä puolin ja toisin. Isäntämaa hankki kuitenkin ensimmäisen päivän kilpailuissa 19 pisteen johdon (123-104). Jännittävin lauantain kilpailuista oli 3,000 m. estejuoksu, jossa kolmanneksi sijoittunut Suomen Ilkka Auer juoksi Suomen ennätyksen 8.42,4, mikä oli myöskin voittajan aika. Rinteenpää johti loppusuoralle tultaessa, mutta kompastui viimeiseen kuivaesteeseen ja menetti pelin. Kolmoisvoitot vei Unkari kiekossa ja 5,000 metrin juoksussa.

HELLSTEN TOI PISTEITÄ

Unkarilaisten odotettiin pesevän 100 metrin pikamatkalla "puhtaan potin", mutta tässä lajissa koettiin kin" miellyttävä suomalaisyllätys. Goldvanyi tosin voitti, mutta Hellsten sijoittui toiseksi ja Pentti Rekolan onnistui kiilautua neljänneksi. Hellsten jatkoi sitten odotusten mukaan pistesaalistustaan 400 metrillä. Olympiamiehemme voitti selvästi ajalla 47,2, mutta suurimpana ilonaiheena oli ehkä sittenkin Rekola, joka intoutui taittamaan taipaleen omassa ennätysajassaan 47,7, mikä riitti hopeasijaan.

Erittäin myönteisenä voidaan pitää poikiemme suoritusta myös 800 metrin juoksussa, jossa vastassa olivat Unkarin kuulut maailmanluokan miehet. Ensimmäisen kierroksen vetti joukkoa Tauno Kontio, jonka oli kuitenkin luovuttava johtoasemaan loppukierroksen alkaessa, jolloin Unkarin Szentgali kiilautui kärkeen. Hänen kannoilleen nousi heti perään Pekka Vesaaja, jota taas seurasi varjona Olavi Salsola.

Juoksijain ehdittyä loppusuoran alkuun oli Szentgali edelleen johdossa, mutta Salsolan vakavasti ahdistamana. Viimeisillä kymmenmetreillä unkarilainen painoi kuitenkin lusikan niin tehokkaasti pohjaan, ettei Salsolalla ollut mitään mahdollisuutta uhata hänen voittoaan. Kakkossija sen sijaan tuli kotiin ja sellainen kuuluisuus kuin Roszavölgyi sai katsella Salsolan kantapäitä.

SELVÄ TAPPIO JA ESTEDRAAMA

Puolella peninkulmalla unkarilaiset pitivät aloitetta käsissään koko juoksun ajan ja veivät selvän kolmoisvoiton Sandor Iharosin johdolla. Viimeistä edellisellä kierroksella saakka jaksoivat Ilmari Taipale ja Urho Julin pysytellä unkarilaiskolmikon vanassa, mutta noin 500 metriä ennen maalia Taipale hellitti. Julin yritti vielä viimeisellä kierroksella kukistaa hieman maanmiehistään jälkeen jääneen Miklos Szaboa, mutta heikolla menestyksellä.

3,000 metrin esteissä ennätettiin jo melkein hurrata Suomen voittoa loistojalla, mutta maailmanennätysmies Roszanyoi ja oma valttimme Olavi Rinteenpää taittoivat taivalta tasavertaisina ja maailmanvalioille sopivalla hiuppuvauhdilla. Heidän matkassaan pysytteli myös Ilkka Auer, jonka matkakumppanina oli lähinnä Jeszensky. Viimeisen vesihautaesteen Rinteenpää ja Roszanyoi ylittivät miltei rinnakkain, mutta sitten suomalainen aloitti ja maininnon loppukirin, joka irroitti hänet pahimman kilpaveikkonsa tuntumasta. Kaikki sujui loistavasti, kunnes Rinteenpää ehti viimeiselle kuivaesteelle. Siinä vauhdikkaan miehen jalka kolahti estettä, mies lensi nenälleen ja — peli oli menetetty. Kolme miestä ehti mennä ohitse. Roszanyoi voitti, ja Jeszensky kukisti Auerin kovassa kirikilvassa. Auer saavutti kolmannen sijansa uudella Suomen ennätysajalla 8.24,4, jonka ajan saavuttivat myös kaksoisvoittoon yltäneet unkarilaiset.

KUULASSA JA PITUUDESSA SUOMELLA MENESTYSTÄ

Ennakkoveikkauksissa odotettiin yleensä, että Suomi menestyy hypyissä ja Unkari heittolajeissa. Aivan näin ei kuitenkaan käynyt, vaan molemmilla tahoilla jaettiin pisteitä vähän kuin ristiin.

Kuulantyönnössä heimoveljemme olivat suosikkeja, mutta kun kaikki kävi ympäri, osoittautuikin Yrjö Iljäs parhaaksi 16.12 kantaneella työnnöllään. Mihalyfi, joka on jatkuvasti pommittanut 16 metrin paremmalle puolelle, jätettiin neljänneksi. Tämä oli yllätys numero yksi. Toisen kerran osoittautuivat ennakkoveikkaukset virheellisiksi korkeushyppyssä ja tällä kertaa Suomen vahingoksi. Unkari vei kaksoisvoiton. Bodon voittotulos 199 on uusi Unkarin ennätys.

Kaikki suomalaiset ylittivät samaan tulokseen eli 193 senttiin.

Kiekossa Unkari isännöi odotetusti ja saavutti vakuuttavan kolmoisvoiton kahden kärkimiehen singotessa yli 50 metriä. Mutta Suomi näytteli puolestaan miltei yhtä ylivoimaista roolia pituushypyssä. Kolmoisvoitto oli jo melkein käden ulottuvilla, mutta Unkarin kuulun Földessyn onnistui keskittyä viimeisellä hyppyllään siksi hyvin, että rintama särkyi ja Wilhelm Porrassalmi tipahti neljänneksi.

Pikaviestissä oli Unkari aivan ylivoimainen, mutta niinpä pustan pojat pinkoivatkin uuden maansa ennätyksen 40,5.

TULOKSET:

100 m. 1) Goldvanyi, Unkari 10,7; 2) Voitto Hellsten, Suomi 10,8; 3) Kiss, Unkari 10,9; 4) Pentti Rekola, Suomi 10,9; 5) Jakabfy, Unkari 11,0; 6) Lasse Ketola, Suomi 11,1.

400 m. 1) Voitto Helsten, Suomi 47,2; 2) Pentti Rekola, Suomi 47,7; 3) Adamik, Unkari 47,8; 4) Eero Kivelä, Suomi 48,3; 5) I. Kovacs, Unkari 48,7; 6) Botar, Unkari 48,7.

800 m. 1) Szentgali, Unkari 1.49,8; 2) Olavi Salsola, Suomi 1.50,1; 3) Rozsavölgyi, Unkari 1.50,3; 4) Tauno Kontio, Suomi 1.50,9; 5) L. Kovacs, Unkari 1.51,2; 6) Pekka Vesaaja, Suomi 1.51,7.

5,000 m 1) Sandor Iharos, Unkari 14.01,8; 2 Joseph Kovacs, Unkari 14.05,2; 3) Miklos Szabo, Unkari 14.08,4; 4) Urho Julin, Suomi 14.08; 5) Ilmari Taipale, Suomi 14.22,4; 6) Rolf Haikkola, Suomi 14.47,4.

4x100 m: 1) Unkari (L. Kiss, Varsdi, Csanyi ja Goldovanyi) 40.5. 2) Suomi (Valkama Ketola, Rekola ja Hellsten) 43.9.

3,000 m:n estejuoksu: 1) Roszanyoi, Unkari 8.42,4; 2) Jeszensky, Unkari 8.42,4; 3) Ilkka Auer, Suomi 8.42,4 (uusi Suomen ennätys), 4) Olavi Rinteenpää, Suomi 8.47,4; 5) Smida, Unkari 9.05,8; 6) Unto Mattsson, Suomi 9.24,4.

110 m:n aitajuoksu: 1) Raimo Siukola 14,6; 2) Retezar, Unkari 14,6; 3) Karl Lindahl, Suomi 14,9; 4) Lippay, Unkari 15,2; 5) Palfi, Unkari 15,6; Suomen Tammenpää kaatui.

Korkeus: 1) Bode, Unkari 199 (uusi Unkarin ennätys) 2) Hagya 196; 3) Hannu Rantala, Suomi 4) Eino Simelius, Suomi 193; 5) Eero Salminen, Suomi 193; 6) Hemela, Unkari 180.

Pituus: 1) Jorma Valkama, Suomi 757 2) Pentti Snellman, Suomi 743; 3) Földessy, Unkari 741; 3) Wilhelm Porrassalmi, Suomi 731; 5) Ouszlai, Unkari 705; 6) Veselovski, Unkari 690.

Kuula: 1) Yrjö Iläs, Suomi 16.12; 2) Kövesdi, Unkari 16,00; 3) Reijo Koivisto, Suomi 15.86; 4) Mihalyfi, Unkari 15.75; 5) Paavo Lammi, Suomi 15.23; 6) Szecsenyi, Unkari 14.66.

Kiekko: 1) Klics, Unkari 53.25; 2) Szecsenyi, Unkari 51.41; 3) Levai Unkari 48.93; 4) Tauno Karlsson, Unkari 48.82; 5) Paavo Lammi, Suomi 48.53; 6) Kaapo Jouppila, Suomi 48.47.

Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen Unkari 123, Suomi 104.

JOS AIOTTE MATKUSTAA
SUOMEEN
järjestämme matkanne laivalla tai lentäen. Myös lippuja Suomesta tänne tuleville.
Jokinen Travel Agency
Puhelin 6-5246 324 John St.
Sault Ste. Marie, Ont.

Mailin mittainen jono olympialippuluukulla

Melbourne. — Kun yleinen olympiakisojen lippujen myynti aloitettiin tällä lokakuun 23 pnä, oli jo odottamassa myyntipaikkojen edustalla mailin mittainen ostajainjono. Myynti kesti viisi tuntia. Huolimatta poliisien ilmoituksesta, että viimeisillä jonottajilla ei ollut mitään mahdollisuutta lippujen saantiin, seisoivat kaikki jonossa loppuun asti.

Varsinaiset etukäsipaikkaliput on myyty loppuun jo kauan aikaa sitten ja nyt oli kysymyksessä vain niin sanotut yleiset istuma- ja seisomaliput, joita myydään kaikkiaan 45,000. Noin 102,000 katsojaa avajaistilaisuuteen pääsee tulevan stadionille avajaispäivänä.

Ensimmäinen Volga-auto

Gorkin autotehtaan liukuhihnalta lähti koeajolle lokakuun 15 pnä ensimmäinen sarjavalmistuksen kuuluva Volga-merkkinen henkilöauto. (SIB).

UUDET LEVYUUTUUDET
OVAT NYT SAATAVANA
KIRJAKAUPASTAMME

Kaikki tässä mainitut levyt ovat Suomen suosituimpien laulajien levytyksiä.

Kiirehtikää tilauksenne ennen kuin ne loppuvat

* RYTMI
R 6086 Kevätpäivä Kangasalla, Solistikuoro
Honkain keskellä, Solistikuoro
R 6141 Suomen laulu, Eteläsuomalaisen osakunnan laulajat
Kesäkuva ja kuu kalpea, Eteläsuomalaisen osakunnan laulajat
R 6191 Kaipuun hetkinä, tango, Erkki Junkkarinen
Unohtaaksesi, tango, Martti Suutala
R 6194 Ei hyvästi vaan näkemiin, tango, Velkko Tuomi
Kaksi varjoa, valssi, Velkko Tuomi
R 6201 Sininen satu, tango, Matti Louhivuori
Syysilta, valssi, Matti Louhivuori
R 6205 Tule takaisin, tango, Velkko Tuomi
Seedelmin valoja vannoit, tango, Velkko Tuomi
R 6230 Karjalan kunnailla, Helsingin Suurkirkon poikakuoro
Kotimaani ompi Suomi, Helsingin Suurkirkon poikakuoro
R 6254 Kulkija vanhus, tango, Erkki Junkkarinen
Valkin lemmentäin vannoin, beguine, Erkki Junkkarinen
R 6266 Uutta ja vanhaa, No. 11, tango, Tamara ja Justeeri
Uutta ja vanhaa, No. 12, foxtrot, Tamara ja Justeeri
R 6267 Polttava Ealpaus, valssi, Henry Theel
Kultainen kuu, beguine, Henry Theel
R 7100 Kodin kynttilät, valssi, Harmony sisters
Tango Venegia, Harmony sisters

* DECCA
SD 5124 Kuolleet lehdet, slow fox, Henry Theel
Laa-le-huu, foxtrot, Henry Theel
SD 6255 Mustalainen, tango, Matti Louhivuori ja Metro-Tytöt
En pyydä anteeksi, foxtrot, Olavi Virta
SD 5285 Kaipaan luoksesi etelään, tango, Metro-Tytöt
Kevään ensi kukka, foxtrot, Metro-Tytöt
SD 5327 Kesäyön tango, Juha Eirto
Toukokuun unelma, valssi, Metro-Tytöt

Koska Suomen äänilevytuottajat ovat alussa korottaneet levyjen hinnat 25%, eli 300 markasta 400 markkaan, olemme täällä myös pakotettuja korottamaan niiden hintoja.

UUSI HINTA $1.50 kpl.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Posti- ja pikatavaratilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä.

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario

Kirjoitukset ja kuvat "Jouluun" lähetettävä heti

"Joulun" toimitus pyytää täten huomauttaa kaikille "Joulun 1956" avustajille, että kaikki siihen aiotut kirjoitukset ja kuvat tulee lähettää aivan ensitilassa. Samalla muistutamme vielä siitä, että kirjoitukset ja kuvat ovat hyvin tervetulleita.

Toivomme siis kaikkien, jotka ovat aikoneet "Joulua" avustaa, pistävän kynänsä pyörimään aivan heti. Tarkastakaa myös heti viimeaikaiset kuvavarastonne ja lähettäkää sopiviksi katsomanne kuvat "Joululle".

"Joulun" toimitus.

"Punahousut" tulee St. Catharinesiin

St. Catharines. — Vielä muutama sana siitä seurakokouksesta koska viime kirjeessä oli se ikuinen harmi, painovirhepaholainen, sekottanut ajan, selittäen kokousajaksi klo 8 illalla. Pitää olla sunnuntaina lokakuun 28 pnä kello 2 ip. Ottakaa huomioon, olkaa hyvä.

Saamieni tietojen perusteella tulee paikallisen v.- ja u.- seura Starin huoneistolle filmiesitys, jossa nähdään "Punahousut". Tämä tilaisuus on marraskuun 10 päivän iltana, siis lauantai-iltana. Pitäkääpä tämä mielessä. Filmin matkaohjelma näkyy paremmin Vapaudesta.

Sitten niistä suurista laatikkopäivällisistä joku sana. Ilma oli mitä herttaisin, todella kaunis lokakuun päivä ja siksi kai oli yleisöäkin saapunut niin runsaasti, että oikein hyvää teki. Niin tulee palkituksi niiden työt, jotka seuran hyväksi tällaisia tilaisuuksia järjestävät. Se oli myös uusi osoitus siitä, että kun naiset ottavat jonkun asian huolehdittavakseen, siitä tulee aina hyvää jälkeä. Ruokaa oli riittävästi, vaikka ruokailijoita oli aina Vancouverista, Torontosta ja Hamiltonista asti. Kiitos myös ohjelman esittäjille. Ainakin allekirjoittaneen mielestä se oli rattoisa sunnuntai-iltapäivä. — U. H.

Levityskokous Don-haalilla

Toronto. — Vapauden ja Liekin levitysryntäyskomitean kokous on Don-haalilla t.k. 28 pnä kello 3 iltapäivällä. Siihen tilaisuuteen toivotaan tulevan paljon uusia työntekijöitä sekä myös uusia tilauksia. — Kokoonkutsuja.

Kun hänet vapautettiin huumausainesyytteestä Montrealissa äskettäin Britannian parlamenttijäsenen vaimo mrs. Lillian Pursey sanoi, että hän "ei tule koskaan enää takaisin Canadaan". Tämä 43-vuotias entinen unkarilainen paroonitar (vas.) suunnittelee lähtöä takaisin Englantiin, jossa hänen aviomiehensä harkitsee avioeroa hänestä. Mrs. Pursey saapui kaksi vuotta sitten miehensä kanssa vierailulle Canadaan, mutta siitä päivästä lähtien hänet vangittiin useita kertoja, joutui useasti oikeuden eteen ja vieläpä sairaalaankin. Erään kerran hänen epäiltiin olevan kansainvälisen jalokiviryövärijoukon jäsenen.

Useita näytelmiä Don-haalilla

Toronto. — "Vihaan sinua rakas" nimistä näytelmää harjoitellaan täällä kovalla kiireellä.

Tämä perhe-elämää kuvaava Rislakeuksen kirjoittama 3-näytöksinen näytelmä esitetään Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 11 päivänä kello 4 iltapäivällä. Näytelmän ohjaa Sirkka Salma.

Kalle Kujanpää näkyy jakavan rooleja näytelmään Dangaardenin kansa, jossa näemme rouva Bahmin osalla tunnetun sudburylaisen näyttelijän, Aino Lahden. Hän on esittänyt tämän osan useampia kertoja ja niinmuodoin voidaan siitä esityksestä odottaa paljon. Tämä näytelmä esitetään joulukuun 16 päivänä Don haalilla.

Seuraavaksi näytelmäksi tulee "Ulkosaarelaiset", jonka ohjaa Olavi Latvala. Tämä näytelmä esitetään tammikuussa 1957. — O.

Kuninkaallinen lentokoulu

Geneve. — Romanian entinen kuningas Mikael opettaa lentämistä Genevessä olevassa siviililentäjien koulussa.

Hänet on nimitetty erään amerikkalaisen toiminimen perustaman koulun johtajaksi. Entinen kuningas Mikael on äskettäin suorittanut lentokurssin yhtiön pääkonttorissa Santa Monicassa, Californiassa.

ONNISTUNEET TALKOOT ISKUN KENTÄLLÄ

Port Arthur. — Kyllä kaikkitietävä oli meidän puolellamme täydellä lämmöllä ja hymyilevällä naamalla niissä talkoissa, jotka pidettiin lokakuun 21 pnä. Mainittakoon niistä jotakin:

Me saimme siirretyksi täytemaata kentällemme 109 trokikuormaa, mikä kuutiojaardeissa laskien tekee yli 500 jaardia. Me saimme juoksuratamme pohjatyön sellaiseen kuntoon, että kun ensi keväänä, ennen suurjuhliamme, laitamme vielä sentersin radalle, niin voimme vaikka kutsua olympiakisat tänne Järvienpäähän.

Samoin saimme kentän yleensä meitä tyydyttävään kuntoon. Ensikesän vierailijat: Olemme iloisia siitä, että voimme teille tarjota jotakin näkemisen arvoista. Tämä on tosin paljon sanottu, mutta me uskomme uskallukseemme. Meillä oli töissä näissä talkoissa seuraavien henkilöiden kuorma-autot: Sippolan, Rustarin, Kankkusen, Lempiälän, Siilmanin ja Pudaksen sekä Kaarelan traktori-lastaaja. Suuri kiitos kaikille heille siitä kun tulivat talkoisiin vain "gasoliinihinnan" ottaen. Sippolalle vielä erikoiskiitos siitä kun hän antoi maaltaan vapaasti kuljettaa tätä täytemaata kentällemme nyt kuten ennenkin.

Me emme voisi mitenkään pitää näin suurisuuntaisia talkoita elleivät joukot olisi tukenamme. Parisenkymmentä miestä osallistui näihin talkoihin ja lisäksi oli kokit. Työkomitean puolesta heille kaikille kiitos.

On mainittava, että naiden vuosikymmenien aikana, jolloin olemme hirveän karusta rotkosta valmistaneet liittomme parhaan urheilukentän ja juhlien viettopaikan, sen hyväksi tehty työ olisi dollareissa laskien merkittävä seitsenlukuisella numerolla. Uskon kuitenkin varmasti, että jokainen joka on ollut näissä talkoissa, on aina talkoiden jälkeen tuntenut omakohtaisesti voiton suuruuden. Nytkin kiilsi talkoolaisten otsilla eteenpäinpyrkimyksen ilme ja suupielestä näkyi voiton hymy. Jos onnistuimme valokuvauksessa, niin lukijat tulevat Vapaudesta näkemään sen toimeliaan pohjajoukon, joka saa jotakin toimeksi muuallakin kuin ruokapöydässä!

Nyt ensi keväänä kun meille alkaa varsinaiset viimeistelytyöt kentällä ja juhlan viettopaikalla, silloin pitäisi kaikkien suurjuhliemme ystävien tulla kutsumattakin talkoisiin. He voivat ilmoittautua työkomitean jäsenille heti kun huomaavat, että jotakin työtä on tulossa. Katsokaas, näin menetellen työ käy vaivattomammin ja joustavammin.

Lopuksi vielä kiitos kaikille, jotka talkoihin osallistuivat. Komitean puolesta, George Saivo.

Vihaan sinua rakas — Leenasi, Toronto, Ont.

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

TILATKAA
FRANCIS
"KLEAN KOAL"
KIVIHIILTÄ
Dial 5-7394
Kuukausimaksut järjestetään
Milton Francis Lumber Co. Ltd.
99 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Triangle Service
Ystävällinen palvelus
PUHELIN 4-0582
Memorial Ave. ja Fort Williamin Roadin kulmassa
PORT ARTHUR ONTARIO

VENDOME HOUSE : 127 S. Cumberland St. Port Arthur, Ontario
TYYNE BURSTROM
TULKAA MEILLE — HUONEITA VUOKRATAAN HALVALLA
HYVÄ PALVELUS

CO-OP FILMIESITYKSIÄ
POHJOLAN HAALILLA, KAMINISTIQUIASSA
Sunnuntaina, lokakuun 28 päivänä, kello 8 illalla
Esitetään seuraavat filmit:
"The Things We Own" — "Last Co-Op Picnic"
"New Riches from the Soil"
PUHUJANA ARNOLD VESTERBACK
INTERNATIONAL CO-OP STORES LTD.
VALISTUSKOMITEA
PORT ARTHUR ONTARIO

— Britannian lehmät tuottivat keskimäärin 615 gallonaa maitoa v. 1955 eli 63 gallonaa enemmän kuin v. 1939.

— Englannissa aikaisemmin hyvin yleisinä olleet olkikatot kestivät aina 25 vuottakin kun ne olivat hyvin laitetut.

— Ensimmäiset postimerkit Pohjois-Amerikan mantereella laskettiin liikkeelle v. 1851.

Hyviä pukuja, päällystakkeja ja miesten hattuja
KATEISALENNUKSELLA
HOLLYWOOD CLOTHES
270 Queen St. W., Toronto, Ont.
(Beverley kadun kulmassa)
(18-25-1-8)

Parkway Baker[y]
valmistaa ruoka- ja kahvilei[piä], Leivoksia, nimipäivä- ja hääka[ak]kuja, korppuja y.m. leipomoa[lan] tuotteita.
PUHELIN EM. 3-767[.]
290 Queen St. W. Toronto, [Ont.]
ONNI TERVO

Suomalainen makkaratehdas
Viking Meat & Sausage Co.
Valmistaa ja myy kaikkia lajeja lihajalosteita sekä myös tuoretta lihaa.
Puhelin EM. 3-7616
10 Willison Sq., Toronto, Ontario

DR. LESLIE SIMON, L.M.C.
IHO- JA SUKUPUOLITAUTI[EN] ERIKOISLÄÄKÄRI
288 St. Clair Ave. W.
TORONTO, ONT.
Vastaanotto tunnit: 2-4 ip. ja 6-7 ip.
Puhelimet: Konttorin WA. 1-[...]
Kotiin WA. 2-[...]

DR. E. C. AHO - Hammaslääkäri
HUONE 640 PHYSICIANS' & SURGEONS' BUILDING
Puhelin WA. 2-8237
86 Bloor Street West Toronto, Ontario

RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY
Kärsittekö kaasuisesta vatsasta, ruoansulatushäiriöistä, röyhtäilemisestä, kaasuisesta vatsanpurusta, päänsärystä, ku[...] meesta, huonovointisuudesta vatsassa, hermostuneisuud[es]ta ja onko suussanne huono maku ja kielenne tahmea [tai] onko teillä peräpukamia umpitaudin johdosta. Tai vaivaa teitä ruokahalun puute, maksan ja sapen epänormaalin toiminta, umpitauti, epäsäännöllinen ulostus tai selkäv[aiv]at, jotka johtuvat munuaisten epänormaalisesta toim[in]nasta. Älkää haaskatko aikaanne ja rahaanne sellaisiin lää[k]keisiin, joista ei ole apua. Nauttikaa lusikallinen RUSC[I] lääkettä ennen aterioimista. Hinta ainoastaan $6.00—$4 pullo kaikissa rohdoskaupoissa tai tilatkaa osoitteella:
LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 BATHURST STREET, TORONTO 4, CANADA

Gay Paree Beauty Salon
Kutsuu Teitä vierailemaan kauneussalongissamme; Liik[keen] keenhoitajana nykyään INGE, joka aikaisemmin toim[i] Inge's Beauty Salon-liikkeessä.
Kuusi ammattitaitoista kampaajaa valmiina palvelemaan Teitä
* Silmäripsien ja kulmakarvojen värjäystä ja valkaisemista
* Mallikampausta
* Kesto- ja kylmäkiharoita
* Kasvojen ja kynsien hoitoa
* Ihokarvojen poistamista
* Sauna ja hierontaa
Avoinna maanantaista lauantaihin 9 a.p.—9 i.p.
Puhelin LE. 1-6301
551-A Bloor St. W. (lähellä Barthurst St.) Toronto, Ont.
(11-18-2[...])

ARVOKKAITA KIRJOJA
VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA

ALEXANDRE DUMAKSEN SUURTEOS
MONTE-CRISTON KREIVI
Kolme osaa: I osa 353 sivua, II osa 336 sivua, III osa 355 sivua
(Kaikki osat hienossa kotelossa)
Koko teoksen hinta sidottuna — ainoastaan $5.50
Monte-Criston kreivin ainoa täydellistä suomenkielistä laitosta elävöittävät kuvat romaanin mukaan tehdystä elokuvasta.
Sukupolvesta toiseen on Monte-Criston kreivi säilyttänyt asemansa kaikkien aikojen kuuluisimpana ja suosituimpana seikkailuromaanina ja myöhempään romaanitaiteeseen pysyvästi vaikuttavana mestariluomuksena.

Z. TOPELIUS:
VÄLSKÄRIN KERTOMUKSIA
Kolme suurta osaa — Hinta yhteensä sid. $6.50
Z Topeliuksen ikiviehättävä historiallinen romaani kahden suvun kohtaloista ja ihmeellisestä kuninkaansormuksesta on jo monen miespolven ajan ollut haluttua luettavaa.

HELLA WUOLIJOKI:
MINUSTA TULI LIIKENAINEN
243 sivua — Hinta sid. $3.00
Hella Wuolijoki lausuu tämän teoksensa esipuheessa mm.: "Tämä nidos yksinpuhelujani aikojen draamassa käsittää suunnilleen kymmenen vuotta elämästäni, vuodesta 1908 vuoteen 1918, ja vain yhden maailmansodan ja yhden vallankumouksen. Näiden kymmenen vuoden aikana irtaannuin vanhasta kotimaastani. Ne olivat elämäni raskaimpia murrosvuosia. Otin ankarasti osaa kahden kansan kohtaloon, kärsin niiden kaikki tuskat."
Muistelmiensa tämän osan alkupuolella tekijä paljastaa — hauskasti ja satiirisesti kertoillen — Niskavuori-näytelmien ympäristön ja niiden henkilöiden vastineet todellisuudessa.

ALEKSIS KIVI:
VALITUT TEOKSET
527 sivua — Hinta sid. $3.00
Seitsemän veljestä — Nummisuutarit — Kihlaus — Lea— Valikoima runoja.

LEO TOLSTOI:
YLÖSNOUSEMUS
517 sivua — Hinta sid. $3.00
Leo Tolstoin mahtava romaani. Kirjailija on siinä asettanut vastakkain kaksi tekijää, ulkonaisen oikeuden saneleman lain ja jokaisen ihmisen sisimmässä piilevän oikeudentunnon.

TRYGVE LIE:
RAUHAN PUOLESTA
424 sivua — Hinta sid. $5.50
Seitsemän vuotta Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerinä.
Aikamme historian ja Yhdistyneiden kansakuntien kannalta jännittävintä ovat kirjoittajan kuvaukset niistä maailmanpoliittisista tuulista, joiden heiteltäväksi velvollisuuksiaan täyttävä pääsihteeri vuosien varrella joutui.

JOHN MASTERS:
RISTEYSASEMA
389 sivua — Hinta sid. $4.60
John Mastersin romaani yhdestä naisesta ja kolmesta miehestä on samalla dramaattinen kertomus intialaisista, angloíntialaisista ja englantilaisista; se on romaani rotujen, uskontojen ja eri persoonallisuuksien välisistä epätoivoisista ristiriidoista.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Melbournen stadion alkaa olla valmiina

Melbourne. — Melbournen Cricket Ground on nyt melkein kokonaan saanut uudet kasvot olympialaisia varten, sillä juoksuratojen ja hyppypaikkojen kohdalla on nurmimatto revitty irti 25 sentin syvyydelle. Viime aikoina on sama englantilainen yhtiö, joka huolehti Lontoon kisojen radoista laskenut ensimmäisen hiilimurskakerroksen ja lopullinen 6 sentin vahvuinen tiilimurska saadaan paikoilleen marraskuun alussa.

Stadionin ulkopuolella sijaitsevia harjoituskenttiä hoidetaan parhaillaan mitä suurimmalla huolella. Töiden johtaja vakuutti kenttäin, että stadionin sisä- ja ulkopuolella olevat radat tulevat olemaan kunnossa ajoissa.

Mikäli olympiakomitea olisi yhtä varma lausunnoissaan katsojapaikoista, olisi kaikki hyvin, mutta muutamia viikkoja sitten sattuneen jalkapallomellakan jälkeen on istumapaikkojen lukumäärä yhä hämärän peitossa. Välttääkseen liian kovaa tungosta ovat järjestäjät jättäneet järjestää neljäksi tärkeimmäksi päiväksi seisomapaikkojen ennakkomyynnin.

Joukko muutoksia on tehty järjestelyjen suhteen. Niinpä miekkailu on muutettu St. Kildan kaupungintalosta Näyttelyhalliin ja nykyaikainen 5-ottelun maastojuoksu on siirretty Oaklandiin, siis samaan paikkaan, missä ratsastuskilpailut suoritetaan. Kilpailukomiteaan ilmoituksen mukaan maastojuoksu suoritettaisiin Heidelbergissä aivan olympiakylän läheisyydessä huolimatta siitä, että Oaklandin maasto on kumpuilevampaa ja vaikeampaa. Lähtö ja maali sijaitsevat Oaklandin metsästysseuran kerhotalon edustalla. Rata kulkee enimmäkseen muutamia satoja metrejä tasaisen niittyjä, kääntyy sitten lähes 90 asteen kulmassa vasemmalle läpi harvan metsikön, ylittää soratien ja kulkee pitkää ylämäkeä matalalle harjulle, mistä jälleen kääntyy vasemmalle. Seurattuaan harjua pari-kolmesataa metriä kääntyy rata kohti maalia. Se kulkee alas harjun pohjoispuolta läpi hankalan tiheän pensaikon ja ylittää jälleen soratien ja johtaa pitkin loivaa ylämäkeä kohti maalia.

Hyvänä ykkösenä saapui olympiakylään Malagan kuusitoistamiehinen olympiajoukkue lokakuun 16 pnä. Nigerian 13 miestä saapuvat 26. lokakuuta, kolme päivää ennen kylän virallista avaamista.

Osa Australian olympiajoukkuetta muuttaa kylään avajaispäivänä, mutta suurin osa 300 miehen ryhmästä majoittuu sinne vasta noin 16. marraskuuta.

Neuvostoliiton yli 400-henkistä joukkuetta odotetaan marraskuun 4. ja 14. päivien välillä ja vähintään yhtä monta amerikkalaista saapuu samoihin aikoihin.

Kansainvälisen olympiakomitean presidentin, Brundagen odotetaan saapuvan ensimmäisellä amerikkalaiskoneella, 8. marraskuuta. Viimeksi ollessaan Melbournessa hän oli hapan ja arvosteleva. Marraskuussa hänen on vaikea löytää valittamisen aihetta valmistelujen suhteen. Ehkä koneistoon syntyy rakoilemisia, kun se joutuu koetukselle, mutta kaikki toivovat, ettei niin tule tapahtumaan.

Tillsonburg. — Poliisi ilmoitti keskiviikkona, että vähän matkaa täältä olevasta farmitalosta löydettiin John Heimgartner ja hänen vaimonsa ruumiit. Heimgartnerilla oli ampumahaava otsassa ja hänen vaimollaan kaksi ampumahaavaa rinnassa. Poliisit uskovat, että kysymyksessä on murha ja itsemurha.

UUSIA ROMAANEJA

saatavana Vapauden kirjakaupasta!

EDITH WHARTON:
VIATTOMUUDEN AIKA
388 sivua — Hinta sid. $4.25

Nyt on ilmestynyt kuuluisan Amerikkalaisen naiskirjailijan Edith Whartonin teos, "The Age of Innocence" suomennettuna "Viattomuuden aika", joka Amerikassa voitti Pulitzerin kirjallisuuspalkinnon.

Edith Wharton on tuntenut aihepiirinsä ja henkilökuvansa, tuon Viidennen Avenuen valiojoukon eleganssissaan ja ylpeydessään, sallittuine tunteineen ja etikettinsa orjina. Siihen sisältyy kokoelma perinteiden mukaan kasvatettuja, arvokkaita naisia, joiden velvollisuutena on edustaa hienotunteisuutta ja hienostuneisuutta, mutta jotka siitä huolimatta ovat valmiina kylmästi torjumaan jokaisen joukkoonsa pyrkivän, joka ei tunne pelin sääntöjä.

W. SOMERSET MAUGHAM:
EIKÄ MIKÄÄN MUUTU
267 sivua — Hinta sid. $3.50

Kirjoitetaan vuosilukua 1502. Tekijä johdattelee loistavin vedoin keskelle täysrenessanssia, ... mahtavien ruhtinaitten pariin, jotka teettävät taideteoksia sellaisilla miehillä kuin Leonardo ja Michelangelo.

Firenzeläinen ruhtinas Macchiavelli ratsastaa kaupunkinsa lähettiläänä Imolaan, missä Cesare Borgia parhaillaan on joukkoineen leiriytyneenä. Hänen tehtävänään on neuvotella ... — tai ainakin viivyttää — häikäilemätöntä herttuaa toteuttamasta suunnitelmiaan Firenzen valloittamiseksi.

ALICE LYTTKENS:
SYNTIINLANKEEMUS
318 sivua — Hinta sid. $3.75

Filosofian kandidaatti Karin Fallander on ministeriön viehättävin nainen. Sitä paitsi hän on määrätietoinen, tarmokas ja erittäin pystyvä. Sekä esimiestensä että alaistensa kanssa hän tulee erinomaisesti toimeen. Hänen aviomiehensä, lakitieteen kandidaatti Curt Fallander, on samanlaisessa virka-asemassa samassa ministeriössä, ja kaikki pitävät heidän neljä vuotta kestänyttä avioliittoaan esimerkkinä ... "Syntiinlankeemus" poikkeuksellisen mielenkiintoisella tavalla niitä ongelmia, jotka kohtaavat itsenäistä naista.

KAMALA MARKANDAYA:
SAVIMAJA JA TEMPPELI
246 sivua — Hinta sid. $2.50

Tämä romaani kertoo — minä-muodossa vanhan naisen suulla — Intian maatyöläisen karusta elämästä ja uskollisesta rakkaudesta. Kirjan minä on nainen, joka naitetaan säätynsä alapuolelle, koska uudet ajat ovat köyhdyttäneet perheen. Avioliitosta tulee kaikesta huolimatta onnellinen: jaloluontoinen ja hellä Rukmani rakastaa ja kunnioittaa miestään ja lapsiaan.

Kamala Markandayan romaani on kaikessa koruttomuudessaan järkyttävä kuvaus. Sen hiljaisessa, kohtaloon alistuvassa elämäntunnossa on itämaista suurpiirteisyyttä ja aitoutta.

KERSTI BERGROTH:
SALAISUUTEMME
290 sivua — Hinta sid. $3.50

Mikä on salaisuutemme, jokaisen ihmisen salaisuus? Salaisuutemme on elämä: nousemineen aamulla, päivän työ ja touhu, sama toistuva, tuttu kulku aamusta illaan, päivästä päivään, viikosta viikkoon, vuodesta vuoteen.

ALAIN BOMBARD:
VALTAMEREN ARMOILLA
Tieteellinen uroteko — unohtumaton seikkailu
252 sivua — Hinta nid. $2.50

★ RAKETTI SARJAN ROMAANIT ★
HUIMAA JÄNNITYSTÄ

JACK VANCE:
AVARUUDEN ROSVOT
Tieteellinen seikkailuromaani
172 SIVUA HINTA SID. $2.00

ARTHUR C. CLARKE:
ILMOJEN SAARET
Merkillisiä seikkailuja. — Tieteellinen seikkailuromaani.
164 SIVUA HINTA SID. $2.00

ROBERT A. HEINLEIN:
RAKETTILAIVAN KADETTI
Tieteellinen seikkailuromaani — Seikkailuja tulevaisuudessa
213 SIVUA HINTA SID. $2.00

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario

CLC kannattaa konttorityöläisten järjestämistä

Ottawa. — Canadian Labor Congress ilmoitti maanantaina, että se kannattaa Canadan konttorityöläisten järjestämistä Office Employees International Unioon.

CLC:n presidentti sanoi OEIU:n Canadan konferenssissa, että vähemmän Canadan konttorityöläisistä kuin teollisuustyöläisistä saa nauttia union tuomista eduista.

Hän sanoi, että CLC:n järjestämisdepartmentti auttaa konttorityöläisten järjestämisessä.

Olympia juoksurata läväissyt kokeen

Melbourne. — Olympia stadionin uusi juoksurata on nyt läpäissyt ensimmäisen todellisen sadekokeen. Noin 24 tuntia kestänyt rankkasade keräsi radoille vettä parin tuuman paksuudelta.

Kentän huoltajat kuitenkin ilmoittivat, että sateen lakattua aamulla, oli juoksurata jo iltapäivällä täydessä juoksukunnossa. Tämä osoittaa kuinka tehokas vedenkuivaussysteemi radalla on.

Jos sateet jatkuvat, eivät kentän huoltajat salli harjoituskilpailujen pitämistä radalla ennen olympiakisoja. Ne on joko peruutettava tai siirrettävä toisille radoille.

Kiinan seiväsennätys on nyt 415

Hongkong. — Yhdeksän uutta kansallista ennätystä tehtiin yleisurheilun olympiakarsinnoissa Pekingissä. Keihäässä Yu Tshin-an paransi entistä ennätystä 7,67 metrillä tulokseen 68.78. Naisten 800 metrin juoksun voitti 20-vuotias Tshu Yuan-yu ajassa 2.19,5, mikä merkitsee entisen ennätyksen parantamista 0,1 sekunnilla. Seiväshypyssä selviytyi 18 vuoden ikäinen Tsi Yi-shu tulokseen 415, jolla hän paransi 20 vuotta kestänyttä ennätystä.

Ennustaa 42,000 liikennetapaturmakuolemaa USA:ssa tänä vuonna

Chicago. — Yhdysvaltain kansallisen turvallisuuslautakunnan presidentti Ned H. Dearborn ennusti maanantaina, että liikennetapaturmissa surmansa saaneiden määrä kohoaa Yhdysvalloissa kuluvan vuoden aikana lähes 42,000:een tiedoitettiin täällä maanantaina.

Viime vuonna kuoli Yhdysvalloissa liikennetapaturmsissa 38,300 henkilöä.

— Suezin kanavaa, joka alunperin oli vain 72 jalan levyinen, on aikojen kuluessa levitetty 200 jalkaan ja sitä voivat käyttää aina 36 jalan syvyydessä uivat laivat.

Olavi Holmin
Muistolle
Kuoli lokakuun 26 päivänä 1953.

Ne kauniit muistot mi Sinulta jäi,
ei koskaan ne häivy mielestäni pois.
Ne ei haihdu ei kuole,
ne kukkivat vaan ikuisesti.
Sinua aina muistaen,
YRJÖ HEIKKILÄ

Olavi Holmin
Muistolle
Kuoli lokakuun 26 päivänä 1953.

Kolme vuotta on kulunut siitä,
kun poistuit luotamme.
Nyt nukut Olavi haudan siimeksessä.
Sinun muistosi säilyy meidän sydämissämme.
Sinä muutit maahan parempaan,
miss' ei ole vaivaa enää.
Rakkaudella muistelevat
SISKOSI AURA, LES JA LAPSET

OLAVI HOLMIN
MUISTOLLE

Kolme vuotta on kulunut kun poistuit luotamme, 26 päivä lokakuuta 1953.

Tämä päivä tuottaa surulliset muistot
meidän rakkaasta pojastamme,
joka on mennyt lepoon.
He jotka ajattelevat hänestä tänään,
ovat he, jotka rakastivat hän parhaiten.
Emme koskaan voi unhoittaa.
Rakkaudella muistelevat ja kaipaavat,
AITI JA ISÄ.

Perheen nuoremmille

Irene Has Been Busy With Schoolwork

Dear Setä and all the readers and writers of this page:

I'm sorry I haven't written for a quite a long time, but since school started I have had quite a lot of homework, so I haven't had time to write.

I am in grade eight now and this is my second year at Templeton Junior High School. So far it hasn't been much harder than grade seven. Tests are coming up at the end of this month and I have to get busy and do some studying pretty soon.

We had our club meeting yesterday and we decided that we would have our Christmas Concert on December 23rd.

The weather has been quite nice. Sometimes it rains in the morning but in the afternoon the sun has come out. The weather sure changes fast.

I want to thank Senja and Nick Watunki for the nice time I had at their place this summer. And also I want to thank Mr. and Mrs. Jacobson for the nice trip to the Cariboo I had with them.

I guess I'll stop now and write some more next time. Bye for now.

Irene Suojanen,
Vancouver, B. C.

Margaret Visited The Vapaus

Dear Setä,

Well, here I am writing again. It has been quite a long time since I've written to this page, hasn't it?

First of all I will tell you of my experiences in Sudbury at the Liittojuhla. While I was in Sudbury I had the pleasure to meet you. Do you remember? I had no idea what you looked like but now I know. I thought you would look older.

I also visited the Vapaus Publishing Company. There I saw how they make the type for printing newspapers. A man made my name in type and gave it to me. Now when I write I can use it for stamping my name.

After the Liittojuhlas I spent a week at camp with my relatives. Once while I was fishing I got so excited when I was landing a fish that I almost tripped over a bucket and just about fell in the water. I went swimming twice a day and after the steambath too.

My mother is in the hospital but I think she'll be out in a week or so. I am expecting my aunt to come and visit us at Christmas time. She sent my brother a sweater and a crystal radio. I received a sweater from Mrs. Seppälä. I would like to thank her very much.

Well, I guess that's all the news I have to write about this time. So adios until next time.

Margaret Hamalainen,
Port Arthur, Ont.

Shirley Likes Choir Practises

Dear Setä,

I'm sorry I haven't written for such a long time, but I've been so busy with schoolwork that I haven't had time.

We went to Sudbury near the end of August and I had a fine time. I didn't get a chance to come and see you. Judy and I went swimming only once because it was a little too cold. Jeanie had fun with her little cousin, Jimmy. Dad went fishing once and caught two big fish. Our fun didn't last long though, because we got a letter from my grandmother saying grandpa was in the hospital with a heart attack. We left for home the next day. A week after we got home he died.

My grandmother felt very sad and lonely at the time, but she's getting used to it now.

I can hardly believe I'm in grade seven already. The years really fly don't they! My teacher's name is Mr. Hastings. He is very nice and humorous. I thought I'd be taking home economics, but I won't be until next year. My work is getting along fine.

The weather here is unusually warm. Today it is over 75 degrees. I don't think there will be a winter this year if the weather keeps up like this.

I hope our Finnish choir starts soon because I like going to choir practices.

My sisters and I are glad that Hallowe'en is coming. My friend Betty Ann Viren is coming to our house on October 28th and will go out for treats together.

Last week I wrote to a magazine for pen-pals. My mother said that the publishers send copies to people all over Europe. I hope I get some pen-pals in Finland. That's all the news I can think of.

Shirley Mackie,
Weller Park, Ont.

— Suurin Yhdysvalloissa rakennettu itsestään liikkuva kone on 2,750 tonnin painoinen sähköllä käyvä konelapio, joka kohoaa aina 16-kerroksisen rakennuksen korkeuteen.

Toimittajasetä juttelee

Haloo tytöt ja pojat!

Viikon kuluessa oli Sedän postilaatikkoon saapunut kolme kirjettä, joista kiitos Irene, Margaret ja Shirley.

Kaikissa kirjeissä tällä kertaa pyydetään anteeksi kun he eivät ole pitempään aikaan kirjoittaneet. Ja antaapa tietysti Setä anteeksi, sillä Setä on aina mielissään kun kirjeitä saapuu, vaikka toisinaan kirjeiden välissä kuluu enempi aikaa. Setä kuitenkin toivoo, että seuraavat kirjeet saapuvat vähän pikemmin.

Kyllä Setä muistaa Maragaretin kun siellä haalin edustalla tavattiin. Ja sitäpaitsi Sedällä on Margaretista kuva kun hän esiintyi Port Arthurin voimistelujoukkueessa Liittojuhlilla.

Setä toivoo, että Margaretilla ja kaikilla muilla arthurilaisilla oli paljon hauskaa Liittojuhlilla, sillä heillä oli pitkä matka tulla tänne Sudburyyn. Meillä sudburylaisilla tulee ensi kesänä sama matka sinne Port Arthuriin, koska suuret yhteiset laulu- ja urheilujuhlat pidetään siellä ensi kesänä. Silloin Sedällä on tilaisuus tutustua vähän paremmin Margarettiin ja muihin arthurilaisiin kirjeenvaihtajiin.

Se oli "too bad", että Shirleyn oli keskeytettävä vierailunsa täällä Sudburyssa viime kesänä ennenkuin hänellä oli tilaisuutta käydä tervehtimässä Setää. Setä olisi ainakin tykännyt tavata Shirleyn ja jutella hänen kanssaan. Laulujuhlilla kyllä tavattiin Tarmolassa, mutta olisi ollut hauskaa taas jutella Shirleyn kanssa, mutta ehkä siihen tulee tilaisuus joskus vastaisuudessa.

Setäkin toivoo, että St. Catharinesin laulajat panevat pian töpinäksi, että Shirley pääsee harjoituksiin.

Irenella oli varmaan mielenkiintoinen matka sinne Cariboo-alueelle. Setä olisi tykännyt kuulla enemmän siitä matkasta, sillä Setä on pikkupoikana asunut siellä Cariboon kultaperukalla, mihin kullan etsijät tunkeutuivat lähes sata vuotta sitten. Setä nimittäin asui useimpia vuosia Wellsissä ja kävi koulua siellä. Olikohan Irene siellä saakka.

— Toimittajasetä

SAS valmistautuu siirtymään suihkukonekauteen

V. 1960 siirtyy Scandinavian Airlines System kokonaisuudessaan suihkukonekauteen, ilmoitettiin äskettäin New Yorkista, missä sijaitsee yhtiön Pohjois-Amerikan pääkonttori. Uudet "jetit" otetaan käytäntöön SAS:n Pohjois-Atlantin ja Etelä-Amerikan reiteillä ja myös Kauko-Idän lennoilla, samoinkuin myös yli Pohjoisnavan suuntautuvilla Los Angelesin ja Tokion reiteillä. Uudet suihkukoneet rakentaa kuuluisa californialainen Douglas-tehdas, ja koneiden virallisekseı merkiksi tulee DC 8. Niiden kantokyky on huomattavasti suurempi kuin nykyisten suurimpienkaan lentokoneiden, sillä DC-8 voi ottaa runsaasti toistasataa matkustajaa avariin suojiinsa ja lentää edestakaisin Atlantin yli siinä ajassa, minkä nykyiset koneet tarvitsevat yhteen rapakon ylitykseen. DC-8:n paras lentokorkeus on n. 40,000 jalkaa ja normaali lentonopeus yli 500 mailia tunnissa.

SAS on kautta koko maailman kuuluisa lentävän henkilökuntansa korkeasta tasosta ja sen täydellisestä koulutuksesta. Yhtiön tinkimättömänä tarkoituksena on pitää lentävä henkilöstö jatkuvasti samalla tasolla. Niinpä jo nyt, yli 3 vuotta ennenkuin ensimmäinen lohikäärmelaivan tunnuksin varustettu Viikinki-suihkukone kiitää taivaalla, SAS:n lentäjät harjaantuvat huolella näiden koneiden lentoon, tutustuvat niiden lento-ominaisuuksiin, lentojen suunnitteluun, koneiden lastauksen salaisuuksiin ja lukemattomiin muihin seikkoihin. Itse asiassa he tavallaan nyt jo "lentävät" näillä koneilla, vaikka nämä "lennot" tapahtuvatkin vain paperilla vielä toistaiseksi. Kun lentäjä tietää, kuinka nopeasti hänen suihkukoneensa taittaa taivalta, kuinka paljon se kuluttaa polttoainetta, millä korkeudella sen on lennettävä matkan eri vaiheiden aikana jne., niin hän voi paperilla laskien suunnitella koko oletetun lentomatkan alusta loppuun. Kun tällaiseen oletettuun lentomatkaan lisätään vielä sään, tuulien, lämpötilojen vaihteluiden ym. vaikutukset, ja lentäjän annetaan ratkaista nämäkin seikat paperilla, niin on sanomattakin selvää, että tällä tavoin hän harjaantuu erinomaisen hyvin jo etukäteen tulevan koneensa käyttöön. Sitten, kun koneet valmistuvat, perehtyy hän ainoastaan varsinaiseen lentämiseen, ja niin hän on hyvin lyhyessä ajassa valmis vastaanottamaan liikennelentäjän suuren vastuun — kymmenien ihmisten ja miljoonien dollarien arvoisen omaisuuden kuljettamisen äänen nopeutta hipovalla vauhdilla halki avaruuksien turvallisesti määränpäähänsä.

SAS:n pilottien, navigaattorien y. m. lentävän henkilökunnan koulutuskeskus sijaitsee Tukholmassa, Ruotsin kauniissa pääkaupungissa. Tässä äärimmäisen monipuolisin laittein varustetussa laitoksessa käy koko SAS:n lentävä henkilökunta jatkuvasti koulua pysyäkseen aikansa tasalla — tai paremminkin, hieman edellä sitä — ja pystyäkseen jatkuvasti tarjoamaan lentävälle yleisölle sitä ensiluokkaista palvelua, josta SAS on kaikkialla niin kuuluisa. — E. K.

Brysselin kilpailuissa tehtiin hyviä tuloksia

Bryssel. — Täällä lokakuun 18 pnä alkaneissa kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa saatiin lukuisia korkean luokan tuloksia. Kilpailuihin osallistui 65 tekijämiestä, edustaen kaikkiaan 11 maata.

Ruotsalainen Jan Carlsson voitti 200 metrin juoksun maansa ennätysajalla 21,2. Englantilainen Sansdatrom oli toinen ja ranskalainen Lissenko kolmas.

400 metrin aidat voiti Englannin Kane, ajalla 52,5. Ruotsin Jonsson oli toinen.

10,000 metrin matkalla saavutti hollantilainen Kynen uuden Hollannin ennätyksen 29.47,2, joka myöskin oikeutti ensimmäiseen tilaan näissä kilpailuissa. Englannin Knight oli toinen 29.57,8 ja Belgian Hermanns kolmas Belgian ennätysajalla 30.00,4.

110 aidat oli englantilaisen P. Hildrethin heinä ajalla 14,5.

400 metriä voitti itä-saksalainen Huber 47,1 ja 100 m. Itä-Saksan Stenbach 10,5. Myöskin 800 metriä oli Itä-Saksan heinä, sillä sen voitti Richtzenhein ajalla 1.48,9.

5,000 metrillä puolalainen Zimny saavutti loistoajan 13.58,6. Toiseksi sijoittunut Belgian Leonard sai 48 sekuntia huonomman ajan.

Hyviä aikoja saatiin myöskin 1,500 metrillä. Voiton korjasi itä-saksalainen Hermman 3.45,2. Luxemburgin Barthel oli toinen ajalla 3.47,0.

Ruotsalaiset voittivat kolme hyppyläjiä. Wåhlander pituuden 7.08, Dahlin korkeuden 1.94 ja Norman kolmiloikan 14.58.

— Länsirannikon lohikalaa saadaan aina Californiasta Alaskaan saakka Tyynenmeren tällä rannikolla ja Japanista Siperiaan toisella rannikolla.

— Canadan öljynpuhdistuslaitoksissa kyettiin käyttämään 646,250 tynnyriä raakaöljyä päivittäin v. 1955 verrattuna 200,000 tynnyriin v. 1939.

KIITOS

Sydämellinen kiitos teille kaikille jotka niin suurella joukolla yllätitte minut täyttäessäni 50 vuotta.

Kiitos puheesta ja lahjasta. Kiitos illan emännille kahvipöydästä ja tarjoilusta. Erikoinen kiitos Olgalle ja Jussille, kun annoitte asuntonne käytettäväksi, sekä erikoislahjasta.

Kiitän kaikkia teitä jotka osallistuitte lahjaan, vaan ette voineet olla saapuvilla.

Montrealissa lokakuun 18 pnä 1956.

MIKKO KOVEROKOSKI

PARHAAT ONNITTELUMME

ILMARILLE

hänen 70-vuotissyntymäpäivänsä johdosta toivottavat allamainitut sukulaiset ja ystävät:

Hulda Sivunen	Anna ja Kalle Sorjonen
Jackie, Laila ja Wilho Sivunen	Hilma Waldon
Viljo, Hilja ja Alex Koskela	Silja ja Lauri Annala
Elsa Laakso	J. Kiviranta
M. ja H. Ekholm	Ilmi ja Olavi Kauhala ja tytöt
Lempi ja Oskar Simola	Elsa ja Arvo Virkkala
Tyyne ja Otto Hinkkuri	Anni ja Niilo Aho
Mary ja K. Laine	Jenny ja Eero Kallio
Hellen Savela	J. Kuitunen
Sylvi, Liisa ja Y. Erickson	Kyllikki ja Emil Hankila
Netta ja Maija	Impi ja Eino Aho
Toini ja Lauri Salo	Hilda Koveronkoski
Auna ja Ron Buck	Martha ja Joe Dereskevicius
Jenny ja John Viirre	Hulda Leino ja Viljo
Mary Hill	Martha ja John Saloranta
Pauline ja Tyko Ahlsten	Laina ja Mauno Honkala
Hilma ja Alex Laine	Allan, Aino ja Otto Korkola
Alma ja Ed. Aho	Saimi ja Kalle Heinämäki, Bobby ja Laila
Aili ja V. Koski	Olva ja Hilja Wäisänen
S. Kallio	Fanni Ristimäki
Jenny ja Väinö Laine	Fiina West
Salme, Tyyne ja John Salonen	

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille, sukulaiset ja ystävät, jotka niin suurella joukolla tulitte minua yllättämään CSJ:n Timminsin osaston haalilla lokakuun 10 pnä, täyttäessäni 70 vuotta. Kiitos käytännöllisistä lahjoista ja hyvistä pöydän antimista.

Kiitos homman alkuunpanijoille ja illan emännille. Kiitos Lailalle kauniista laulusta ja Kallelle puheesta.

Oli suuri iloni nähdä niin paljon ystävällisiä ihmisiä tämän merkkipäiväni johdosta minulle parhainta onnea toivottamassa.

Kiitos myös kaikille teille jotka osallistuitte, mutta ette voineet saapua tilaisuuteen.

ILMARI SIVUNEN

49 Maple Street North Timmins, Ontario

PALJON ONNEA

SENJA JA LEO SAMPOLAN

omaan kotiin toivottavat allamainitut ystävät ja tuttavat:

Jenny ja Len Hjorth	Toini ja Bill Gernecki
Elsa ja Erkki Nikkola	Olga ja Bill Kensett
Lempi ja Lasse Jokinen	Rosa ja Oskar Hytönen
Aili, John ja Jukka Kokkonen	Maija ja Uuno Vuorinen
Seidie ja Eino Erkkilä	Vieno ja Reino Kannikko
Toini ja Alex Rannikko	Elina ja Kalle Kalander
Martta ja Matti Antila	Rauha ja Elmer Niemi
Myra, Elma ja L. Semelius	Anja, Hilma ja L. Leinonen
Helmi ja Niilo Boström	Helga ja Leo
	Paula Leivo
	Aune, Erick ja Bill Lindroos
	Helvi ja Riku Forström
	Olga ja Nick Ylikylä
	Edith ja William Jokela
	Lempi ja Otto Tyyskä
	Aune ja Felix Hedesdroni
	Vieno ja Eric Sjoman
	Alma, John ja J. Teller
	Ester ja J. Tavitsainen
	Lyyli ja Yrjö Mäki
	Mr. ja mrs. Koivu
	Olivia ja Jussi Toivonen
	Anni ja Karl Hobor

KIITOS

Sydämellinen kiitos teille ystävät järjestämästänne tosiyllätyksestä rahalahjoineen ja herkullisine tarjoiluineen omaan kotiimme muuttamisen johdosta.

Torontossa lokakuun 13 pnä 1956.

SENJA JA LEO SAMPOLA

188 Roehampton Avenue Toronto, Ontario

PARHAAT ONNITTELUMME

Mr. John Turpeiselle

TÄYTTÄESSÄÄN 70 VUOTTA

Olkoon elämänne loppuvuodet tyyntä ja leppoisaa rauhaa.

Salma Turpeinen	Hulda Johnson
Nancy, Vieno ja John	Kalle Honkanen
William ja Vieno Turpeinen	Hilja ja Sam Hietikko
Gail, Violet ja Kalle Turpeinen	Tyyne ja Toivo Rauhanen
Miles, Virginia ja John Turpeinen	Helga ja Otto Swan
Bill Turpeinen Jr.	Mari ja Matti Johnson
Ina ja William	Vilma ja Fred Rönkä ja tytöt
Agnes Pukkila	Urho Rauhala
Hanna ja Karl Kanerva	Hilja ja Haniel Kalenius
Ethel ja Taisto Hänninen	Henna ja Kalle Sillanpää
Taisto Tamminen	Hilma ja John Räsi
Vieno ja Toivo Salo	Ronald, Lempi ja Olavi Jäntti
Mary ja Bob Honkanen	Tilda Moisio
Kautialaiset	Ensio Niemi
Antti Ranta	John Nyman
Olga ja Toivo Taipale	Elma ja Rainer
Edla ja Matti Mäkelä	Kristiina Rönkä
Vera ja Väinö Lindholm	Martha ja Toivo Swan
Sylvi ja Vili Honkala	Vic Hyvärinen
Marlene, Hilma ja Toivo Ranta	Eino Kuisma
Aune ja Nestor Heino	Manda ja Arvi Salo
Sofia Hotti	Stiina Pesonen
Elina ja Matti Myllynen	Olga Manninen
Elma ja Alex Meri	Shirley, Brenda ja John Piispanen
Manda ja Sam Ojala	Martta Helin
Lois ja Leo Niemi	Hilma ja Martti Piispanen
Henry ja Venni Herranen	Niko Piispanen

Beaver Lakella, Ont., lokakuun 21 p. 1956.

KIITOS

Tahdon lausua sydämelliset kiitokseni kaikille niille ystäville jotka järjestitte minulle niin mieleenpainuvan muistotilaisuuden täyttäessäni 70 vuotta. Kiitokseni rahalahjasta ja kauniista kahvipöydästä kukkineen ja antimineen. Erikoisesti tahdon kiittää siitä käytännöllisestä nojatuolista jossa voin istua ja muistella menneitä aikoja ja unohtumattomia ystäviä. Kiitos kaikille toimitsijoille ja ystäville yhteisesti muistoon jäävästä unohtumattomasta hetkestä. Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

JOHN TURPEINEN

Beaver Lake Ontario

Ostamme teuraskarjaa
Parhailla markkinahinnoilla
LOCAL PACKERS
Puhelin OS. 3-2449
136 Notre Dame Street, Sudbury

SUDBURY STEAM BATH
176 Spruce St. - Sudbury, Ontario
AVOINNA JOKA ARKIPÄIVÄ
klo 12—11 ip.
Puhelin OS. 3-0102

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

Hirviä ja peuroja
NYLJETÄÄN JA PALOITETAAN
KOHTUULLISELLA HINNALLA
Palvelus tarjolla päivin ja illoin
PALVAMME PEKONIA
JA KINKKUJA
Kääntykää puoleemme
Local Packers
Puhelin OS. 3-2449
136 Notre Dame Street, Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
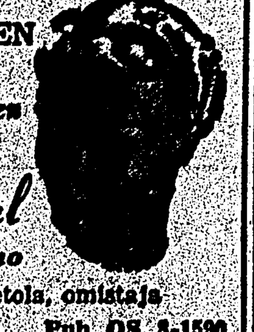
Balmoral Kampaamo
Sigrid Ketola, omistaja
166 Elgin St. S. Puh. OS. 3-1590
(Bussiaseman takana) Sudbury

Ruokanne kaikkein halvemmalla
"JORDAN"
JÄÄDYTTÄJÄLLÄ
ja jäädytettyjen ruokien
osto-oikeudella
(Parhain Pohjois-Ontariossa)
Suuret laaturuokavarastot
ERIKOINEN LIHAPALVELU
TUKKUHINNOILLA!
Tiedustelkaa jo tänään!
SUOMALAINEN MYYJÄ
Local Packers
Puhelin OS. 3-2449
136 Notre Dame Street, Sudbury

MERCURY
SUDBURYN PIIRIN VALITTAJAT
City Motors.
SUDBURY LTD
632 LORNE STREET SOUTH
"Ostakaa City Motors'ista"
MERCURY, LINCOLN ja
METEOR AUTOJA
MERCURY TROKEJA
"SAFE BUY" KÄYTETTYJÄ
AUTOJA JA TROKEJA
SAFE BUY
USED CARS AND TRUCKS
Lauri Hotti — suomalainen myyjä
W. "Bill" Martin — Trokiosaston johtaja
PUHELIN OSborne 3-9535

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Bingoillatsu Finnish-haalilla tänään alkaen kello 7.30 illalla.

Bingopaartit Long Laken koululla perjantaina alkaen kello 7.30 illalla.

Naamiotanssit Wanupin haalilla lauantaina alkaen kello 9 illalla. Kinnunen ja kump. soittavat.

Beaver Laken naisten järjestämät kahviaiset sunnuntaina Lempi Mannisen kotona alkaen kello 12 päivällä. Monipuolisen kahvi- ja voileipätarjoilun lisäksi pelataan bingoa ja ammuntakilpailussa jaetaan kanoja palkintoina.

Työn Puiston sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin kello 1 — 11 ip.

Suomalainen nainen ammuttu kuoliaaksi Webbwoodin lähellä

Ontarion maakuntapoliisi on pidättänyt erään miehen kuulustelua varten Webbwoodin lähellä tapahtuneen verilöylyn johdosta.

Poliisi on ilmoittanut, että n. 4 mailia pohjoiseen Webbwoodista farmilla asuva 66-vuotias mrs. Charles Anttonen oli eilen ammuttu kuoliaaksi. Samalla kertaa oli farmilla väliaikaisesti työskentelevä Niilo Mäkelä haavoitettu oikeaan olkapäähän. Mäkelä on Espanolan sairaalassa hoidettavana.

Tätä kirjoittaessa on tapahtumasta annettu hyvin vähän tietoja, mutta poliisin selostaman mukaan arvellaan, että murhaaja oli ateriolnut Anttosen farmilla ennen verityötä ja oli paennut nali sen jälkeen. Anttosten farmi sijaitsee Birch Lakella ja he ovat asuneet siellä pitkän aikaa.

Vainajaa suremaan jäi hänen aviopuolisonsa sekä kolme poikaa, Raymond (Reino) Yhdysvalloissa, Walter Sudburyn alueella ja Karl nykyisin Blind Riverin uraanialueella.

Niilo Mäkelällä on asunto Birch Lakella ja hän on usein auttanut Anttosia farmitöissä. Jos Mäkelän katsotaan olevan riittävän hyvässä voinnissa, poliisi järjestää tilaisuuden, missä hän voi tarkastaa pidätetyn miehen.

Soon näyttelijät vierailevat Sudburyssa marraskuun 25 pnä

Soosta äsken saapuneiden tietojen mukaan Steelton haalin näyttelijät aikovat vierailla Sudburyssa Finnish-haalilla sunnuntaina marraskuun 25 pnä. He tulevat esittämään K. Halmen kirjoittaman näytelmän "Uhri". Esitys alkaa iltapäivällä kello 2.30, koska soolaisten on päästävä aikoinaan takaisin kotiperukalle työsuhteiden johdosta.

Näytelmän ensiesitys tapahtuu sunnuntaina, marraskuun 25 pnä. Siitä tarkemmat ilmoitukset tuonnempana.

— Tanskan suurimpien tuotantolaitosten joukossa ovat maan osuustoiminnalliset laitokset.

Finnish-haalilla hauska bingoillatsu tänä iltana

Finnish-haalilla on taas tänä iltana bingopaartit ja tilaisuuden järjestäjät ovat kertoneet, että siellä tulee olemaan useita tavallista arvokkaampia voittoja.

Hyvän suomalaisen tavan mukaan kahvipannu tulee olemaan kuumana koko illan ja kahvista voi nauttia maukkaiden leivosten kera. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla.

Mrs. Grace Hartman konservatiivien ehdokkaaksi

Sudburyn vaalipiirin konservatiivipuolueen yhdistyksen kokouksessa viime lauantaina alustavasti käsiteltiin ensi kesänä pidettävä liittovaltion vaaleja ja vaikka puolue-ehdokkaista ei käyty varsinaista keskustelua, niin tuntui siltä, että konservatiivien ehdokkaaksi tulee mrs. Grace Hartman, joka tällä kertaa on Sudburyn kaupungin kontrollilautakunnan jäsen ja apulaispormestari.

Hartmanin lisäksi on myös mainittu W. R. Edgar, Ralph Connor, tri R. M. Mitchell ja Ernie Cressey, mutta mrs. Hartmanin mahdollisuuksia pidetään parhaimpana voittaa Sudburyn vaalipiirissä. Vaalipiirin nykyinen edustaja on liberaali Rodger Mitchell, joka valittiin v. 1952.

On huhuttu myös siitä, että mrs. Hartman voi asettua pormestarin ehdokkaaksi tulevissa kunnallisvaaleissa ja jos hän voittaisi näissä vaaleissa, hänen odotettaisiin jäävän syrjään liittovaltion vaaleissa. Sudburyn vaalipiirissä ei ole koskaan ollut naisehdokasta liittovaltion vaaleissa.

Konservatiivien ehdokkaan valitseminen tapahtuu tammikuussa, jolloin on päätetty pitää nimityskokous.

Yhdistyksen kokouksessa valittiin mrs. Hartman, Ralph Connor ja tri Mitchell tämän alueen edustajiksi konservatiivipuolueen edustajakokoukseen, joka pidetään joulukuussa Ottawassa. Edustajakokouksen päätehtävänä tulee uuden kansallisen johtajan valitseminen eronneen everstin George Drewn tilalle, joka sairaussyistä jäi syrjään tehtävästä.

Yhdistyksen kokouksessa ei päätetty kenenkä valitsemisen puolesta yhdistyksen edustajain on äänestävä ja yleensä asiasta käytiin hyvin suppea keskustelu, missä ainoastaan Deifenbakerista mainittiin.

Kokouksessa myös keskusteltiin Sudburyn alueen konservatiivien maakunta- ja kansallisten yhdistysten yhdistämisestä, mutta asia jätettiin kokouksessa valitun komitean tutkittavaksi.

Valamiehistö oli tyytyväinen yleisten laitosten suhteen

Ontarion korkeimman oikeuden syyskäräjien valamiehistö suoritti viime viikolla tavanmukaisen vuotuisen tarkastuksensa eräissä yleisissä laitoksissa Sudburyn alueella.

Melkein jokainen vuosi valamiehistö on kiinnittänyt erikoista huomiota oikeustalon puutteellisiin tiloihin ja kehoittanut sen laajentamista. Tänä vuonna valamiehistö tervehti suunnitelmia oikeustalon laajentamiseksi, mutta korosti, että suunnitelmat olisi toteutettava viipymättä.

Valamiehistö nyt ensimmäisen kerran tutustui Sudbury Memorial sairaalaan ja he olivat sitä mieltä, että laitos on "erinomaisen hyvässä kunnossa ja hyvin johdettu". He olivat myös mielissään Convent of the Good Shepherdin suhteen, mutta olivat sitä mieltä, että laitosta tulisi laajentaa väestön lisääntyessä.

Alueen vanhainkodin suhteen he olivat erittäin mielissään. Valamiehistön raportissa kerrotaan, että vanhainkodin "asukkaat" ovat onnellisia ja hyvin hoidettuja. Olemme sitä mieltä, ettei missään voisi tarjota heille parempaa oleskelupaikkaa."

Valamiehistön jäsenet olivat myös sitä mieltä, että Sudburyn piirivankila on ensiluokkaisessa kunnossa.

Poliovaara vakavampi Sudburyssa kuin missään muualla

Viime toukokuusta lähtien on Sudburyn alueella havaittu kaikkiaan 60 poliotapausta. Kuluvan viikon aikana on Sudbury General hospitaaliin vastaanotettu 3 uutta poliopotilasta.

Sairaalan poliojaostoon on viimeksi vastaanotettu eräs 24-vuotias nainen Val Caronista, 5-kuukauden ikäinen tyttö Levackista ja 6 vuotias poika Minnow Lakelta.

Maakunnan terveysvirkailijain antamien tietojen mukaan viime viikon alussa oli Ontariossa havaittu kaikkiaan 142 poliotapausta ja koko maassa 435 poliotapausta, joten polio on riehunut pahemmin Sudburyn alueella kuin missään muualla Canadassa. Torontossa oli viikko sitten vasta havaittu 7 poliotapausta.

Kautta Canadan oli taudin johdosta 16 henkilöä kuollut ja Sudburyn alueella on tähän mennessä kuollut neljä kuolemantapausta.

Varakkaiden kaupungin osa hyvin edustettuna

Varakkaiden kaupungin osa Sudburyssa, McCormick-vaalipiiri, on tavallista runsaammin edustettuna Sudburyn kaupungin valtuustossa. Valtuuston suorittamien nimityksien kautta tyhjäksi jääneiden paikkojen täyttämiseksi on suhtauduttu McCormick-vaalipiiriin niin myönteisesti, että tällä kertaa valtuustossa on 8 McCormickin vaalipiirissä asuvaa henkilöä kun sensijaan Fournierista ja Ryanista on kummastakin vain kolme edustajaa.

Kunnallisvaaleissa jokaisesta vaalipiiristä valitaan 3 jäsentä valtuustoon ja tämän lisäksi koko kaupunkia käsittävässä äänestyksessä valitaan neljä jäsentä kontrollilautakuntaan sekä kaupungin pormestari.

Tällä kertaa Sudburyn pormestari Joe Fabbro on valtuuston nimittämä ja kontrollilautakuntaan valtuuston taholta on nimitetty Vic Whalen sekä W. R. Edgar, eli puolet kontrollilautakunnan jäsenistä. Valtuustoon on nimitetty kolme jäsentä, Ben Rose, James Cormack ja Ernie Cressey, kaikki McCormickin vaalipiiristä, joten kolmasosa valtuuston jäsenistä on nimitetty tehtäviinsä.

Tulevissa kunnallisvaaleissa valitaan kaupungin virkailijat kahdeksi vuodeksi ja voi käydä niin, että jos sama suhde vallitsee kuin kuluneen vuoden aikana, valtuuston enemmistö kahden vuoden kuluttua voi olla valtuuston nimittämä. Tästäkin syystä kannattaa tarkasti harkita tulevissa kunnallisvaaleissa, että äänestää vain sellaisten ehdokkaiden puolesta, jotka toimivat kotienomistajain etujen puolesta.

Veljekset sairaalaan autojen yhteentörmäyksen johdosta

Veljekset Mauno ja Ato Asunmaa joutuivat St. Josephin sairaalaan Sudburyssa varhain viime sunnuntaiaamuna, kun auto, missä he olivat matkustajina joutui yhteentörmäykseen toisen auton kanssa Frood ja College-katujen kulmassa. Maunon kerrotaan saaneen vammoja jalkaansa ja Ato sai haavoja päähänsä. Sairaalasta saatujen tietojen mukaan molemmat miehet ovat tyydyttävässä kunnossa.

Samassa autossa olleet V. Kivikangas ja mrs. Kusti Autio loukkaantuivat lievemmin ja sairaalatarkastuksen jälkeen he pääsivät kotiin.

Auton ohjaajaa Heikki Alasta on poliisin taholta syytetty rikollisesta huolimattomuudesta. Juttu oli alustavasti käsiteltävänä Sudburyn poliisioikeudessa maanantaina, mutta oikeuskuulusteluja päätettiin lykätä viikolla.

Poliisin selostaman mukaan Alanen oli ajanut pohjoissuuntaan Frood Roadea ja oli kääntynyt Collegekadulle, missä auto oli törmännyt Collegea etelään kulkevaan autoon. Onnettomuus apahtui kello 3 aamulla.

Poliisin arvion mukaan yhteentörmäys aiheutti n. $1,000 vahingon. Autot iskivät suoraan vastakkain.

Beaver Laken naisilla tekeillä suuret kahviaiset sunnuntaina

Ehkä kaikki eivät ole vielä kuulleet niistä kahviaisista, jotka pidetään Beaver Lakella ensi sunnuntaina Lempi Mannisen kotona alkaen klo 12 päivällä. Siellä on saatavana hyvää kahvia kerman kera ja pullaa piparkakkuja, keekiä, lohivoileipiä ja kaikenlaisia piirakoita, joita hyvät emännät tuovat tullessaan.

Tilaisuudessa pelataan bingoa ja on myös ammuntaa. Ammunnassa palkintoina jaetaan kanoja ja sitä tarkoitusta varten on jo ostettu kymmenen kanaa ja lisää saadaan, jos tarve vaatii.

Tulkaapas sitten läheltä ja kaukaa viettämään kanssamme rattoisa sunnuntai-iltapäivä. Tämä tilaisuus on vastaus McKerrown emäntien haasteeseen. — Tarkka-ampuja.

Luonnonkaasun jakeluyhtiö tarjoaa osakkeita myytäväksi

Northern Ontario Natural Gas Companyn presidentti Ralph K. Farris ilmoitti viime viikolla, että hänen yhtiönsä tulee tarjoamaan Pohjois-Ontarion väestölle ostettavaksi $14,000,000 arvosta hänen yhtiönsä osakkeita.

Yhtiölle on myönnetty luonnonkaasun jakeluoikeudet kaikilla paikkakunnilla Port Arthurista North Bayhin, Sudbury mukaan lukien. Yhtiö tulee saamaan kaasunsa rakenteilla olevalta yli Canadan johtavalta putkilinjalta ja tulee järjestämään paikalliset jakeluverkostot.

Farris on vakuuttanut, että Pohjois-Ontarion asukkaat tulevat saamaan käytettäväkseen luonnonkaasua varhain vuonna 1958.

Long Laken koululla bingopaartit perjantai-iltana

Long Laken naiset järjestävät Long Laken koululle bingopaartit perjantai-iltana ja kaikki ovat tervetulleita tähän tilaisuuteen. Bingon lisäksi tilaisuudessa tulee olemaan myös muita seurapelejä ja kahvitarjoilu.

Tilaisuudessa saadut varat käytetään koululaisten tarvitsemien välineiden ostamiseen ja kaikkia longlakelaisia kehoitetaan saapumaan koululle kello 7.30 illalla.

Uusi, nopea ja halpa rakennusmenetelmä luvassa

Garsonissa asuva kirvesmies Peter Brazzoni, joka tuli Canadaan Italiasta 8 vuotta sitten, on keksinyt uuden menetelmän tehdasvalmisteita rakennuksia varten.

Brazzoni väittää, että kaksi miestä voi 5 tunnissa pystyttää 24x20 jalkaa kokoisen asuntorakennuksen seinät. Muut rakennustyöt kuten katon rakentaminen on suoritettava tavallisia rakennusmenetelmiä käyttäen. Brazzonin keksinnön salaisuutena on seinälaatta, joka on 8 jalkaa korkea ja 16 tuumaa leveä. Nämä laatat kytketään yhteen ja samalla kertaa muodostetaan sekä ulkoseinä että sisäseinä. Sekä ulko- että sisäseinälaatat on varustettu eristysaineella, joten seinään tulisi kahden kertainen eristys. Laatat on suunniteltu niin että ne tukevat toinen toistaan ja rakennuksessa käytettävät laatat ovat kaikki samanlaisia, joten ei ole sekoamisen vaaraa.

Tehtaassa voidaan valmistaa ulkoseinät lopulliseen kuntoon ja sisäseinät ovat vain maalaamista vailla. Brazzoni arvelee, että jos hänen keksintönsä tulee yleiseen käyttöön, rakennuskustannuksia voidaan supistaa noin kolmasosalla nykyisiin kustannuksiin verrattuna.

Eräs hamiltonilainen tehdasmaisten rakennuksien valmistaja on osoittanut kiinnostusta Brazzonin keksintöön ja on ilmaissut olevansa valmis valmistamaan näitä seinälaattoja. Liittovaltion yleisten töiden ministeri on myös osoittanut kiinnostusta Brazzonin keksintöön.

Asuinrakennuksien lisäksi Brazzoni selostaa, että samaa menetelmää käyttäen voidaan rakentaa savutorneja, viljasäiliöitä, autotalleja ja vieläpä jalkakäytäviä ja teitä.

Brazzoni parhaillaan neuvottelee seinälaattojen tehdasmaisesta tuotannosta. Hänellä on monien vuosien kokemus rakennusalalla. Hän on viimeiset kuusi vuotta suunnitellut keksintöänsä.

Rakennustoiminta erittäin vilkasta Elliot Lakella

Gardiner Steel-yhtiö Kirkland Lakelta tiedoitti viime viikolla, että yhtiö aikoo rakentaa Elliot Lakelle tehtaan, missä aletaan tuottamaan porien teriä, joita käytetään uraanin louhinnassa uraanikaivoksissa. Craig Bit Company tiedoitti aikaisemmin suunnitelmistaan rakentaa Elliot Lakelle porien teriä tuottavan tehtaan, joten todennäköisesti Elliot Lakelle tulee kaksi näitä tehtaita.

Elliot Lakella on rakennustoiminta kaikin puolin vilkasta koska työläisten asuntojen lisäksi on alettu rakentaa liikerakennuksia.

Hudsons Bay Company on alkanut rakennuttamaan suurta tavarataloa joka tulee olemaan 120x150 jalkaa. Bell-puhelin yhtiö suunnittelee rakentaa puhelin keskusta. Nykyisin puhelinkeskus on sijoitettu perävaunuun.

British American Gas Company on kiireellisesti rakentanut gasoliinisäiliötä, jonka odotetaan valmistuvan muutaman päivän kuluessa. Eräs winnipegiläinen rakennusyhtiö aikoo pian alkaa rakentamaan Royal Bankille huoneustoa.

Työt edistyvät nopeasti myös kylän ensimmäisellä hotellirakennuksella. Hotellin nimi tulee olemaan "Algoden". Ja Ontarion Hydron taholta on kiireellisesti laitettu sähköjohtoja palvelemaan nopeasti kasvavaa kylää.

Cutlerin rikkihappotehtaan tuotantoa aiotaan kohottaa

Äsken rakennettua rikkihappotehdasta Cutlerissa aiotaan pian ruveta laajentamaan siinä määrin, että tehtaan tuotanto kaksinkertaistuu. Noranda Mines-yhtiö, joka omistaa laitoksen, tiedoitti viime viikolla, että tehtaan tuotanto kohotetaan 1,000:een tonniin vuorokaudessa. Suurin osa tehtaassa valmistetusta rikkihaposta tullaan käyttämään uraanialueen kaivoksilla uraanin eristämisessä kivestä.

Suunnitelmat edellyttävät, että tehtaan tuotanto kohoaa vuoden 1957 loppuun mennessä, jolloin suurin osa uraanikaivoksista pääsee tuotantokuntoon. Rikkihappo tehtaassa alettiin viime heinäkuussa tuottamaan rikkihappoa ja tuotanto toteho on ollut 500 tonnia vuorokaudessa. Laajennustöihin ryhdytään heti ja eräs yhdysvaltalainen yhtiö tulee huolehtimaan laajennustöistä.

Rikkihappo kuljetetaan uraanikaivoksille säiliötrokeissa ja trokeja tarvitaan 50 kun tehtaan tuotanto nousee 1,000:een tonniin.

Kokeilkaapa eränkävijät näitä ohjeita peuranlihan maukkaaksi valmistamisessa

Toronto. — Metsästäjät! Älkää pilatko riistalihaa kotiin tuotuna, neuvovat Ontarion maiden ja metsien departmentin virkailijat. Nämä virkailijat selittävät, että peuranlihaa voidaan kypsyttää samalla tavalla kuin vastaavanlaista raavaanlihaakin.

"Toiset tykkäävät poistaa rasvan peuranlihasta ennen paistamista", selittävät he. "Jauhettuun peuranlihaan voidaan lisätä talia, sianliharasvaa tai pekonia peurapaistin ympärille voidaan panna pekonin tai suolatun sianlihan (pork) viipaleita niin, ettei paistista tule liian kuivaa.

"Mureammat (pehmeämmät) lihaosat voidaan kypsyttää "kuivassa kuumassa" ja sitkeämmät osat "kosteassa kuumassa". Nuorista urosista ja naaraspeuroista saadaan mureampaa (pehmeämpää) lihaa, mutta vanhempienkin peurojen liha saadaan maukkaaksi ja mureaksi, jos se kypsytetään oikealla tavalla.

"Mikäli villiriistan maku on jollekin epämieluinen, silloin voidaan käyttää apuna myös tomaatteja, sipuleja ja mausteita. Ruokalusikallinen etikkaa voi poistaa peuranlihasta 'villiriistan' maun.

"Mureat osat, kuten kyljykset, reisileikkeleet ja reisipaistit voidaan paistaa pannussa tai pariloida (broil) uunissa. Sitkeämmät lihaosat, kuten niskapalat, reisikappaleiden alaosat ja rintaosat pitäisi kypsyttää 'kosteassa kuumuudessa' tai jauhaa lihapullalihaksi (deerburgers). Niistä tulee erittäin hyvää jauhelihaa."

Koska joulu on melko lähellä, tässä on yllämainituista lähteistä saatu ja kokeiltu ohje jauhetun peuranliahn (mincemeat) käsitteiyä varten:

Käyttäkää kaksi paunaa rasvatonta peuranlihaa (niskapalasta), yksi pauna raavaantalia, 6 paunaa omenia, 2 paunaa viinimarjoja, 1 pauna sultana-rusinoita, 2 paunaa rusinoita, ½ paunaa sitruunaa, 6 kuppia ruskeata sokeria, 2 teelusikkaa pähkinäydintä (nutmeg), 1 ruokalusikka allspice-maustepippuria, 1 ruokalusikka kaneelia (cinnamon), 1 teelusikka inkivääriä (ginger), 1 ruokalusikka suolaa, 2 appelsiinia, 2 kuppia omenaviiniä (cider) tai grape mehua.

Kypsyttäkää peuranlihaa uunissa 40 minuuttia ylläpitäen keskinkertaista kuumuutta — noin 350 astetta (F). Jäähdyttäkää ja paloittakaa liha. Sekoittakaa siihen palottu tali, kuoritut, siemenistä puhdistetut ja palotetut omenat, viinimarjat, rusinat ja sitruunat. Lisätkää sokeri, spice-mausteet, kahden appelsiinin mehu, yhden appelsiinin hienoksileikelty kuori ja omenaviini tai grape-mehu. Kiehuttakaa 30 minuuttia.

Pankaa kuumana lasipurkkeihin, pankaa kansi päälle ja prosessoikaa — 60 minuuttia "paintin" pulloja ja 70 minuuttia "vartin" pulloja noin 15 paunan paineessa — tai 3 tuntia kiehuvassa vedessä. Ylläkuvatusta määrästä tulee 10 tai 12 yhdeksän tuumaista piirakkaa (pies).

Peuranlihapaistin — reisipaistin — suhteen asiantuntijat suosittelevat, että sirotetaan paistin joka puolelle suolaa ja pippuria. Pankaa paisti avoimen (kannettoman) ja matalan paistinpannun ristikkokohokkeelle (rack); pankaa pannu etukäteen lämmitettyyn, mutta ei liian kuumaan (300—350 astetta) uuniin. Älkää panko lainkaan vettä — eikä liioin kantta pannuun (tämä on kaikkein tärkeintä, sanovat asiantuntijat). Pitäkää uunissa 20—25 minuuttia paunaa kohti.

Lockerbyn farmaseutti kuoli viime viikolla

Farmaseutti Daile Joseph Kelly Shaw kuoli Sudbury General Hospitalissa viime keskiviikkona. Edesmennyt Shaw, joka oli kuollessaan 33-vuotias, oli Lockerbyssa sijaitsevan Shaw's Pharmacy-liikkeen omistaja. Hän oli sairastanut n. 2 kuukautta.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Alma sekä heidän kolme lastaan. Edesmenneen Shawn vanhemmat asuvat Sudburyssa. Shaw oli ennen Lockerbyyn tuloa asunut Timminsissa ja North Bayssa.

TILATKAA VAPAUS!

Balfour-kunta haluaa osan Creightonista ja Morganista

Balfour Townshipin, Chelmsfordin kylä sijaitsee nanvaltuusto on lähettänyt a sensa Ontarion kunnallisla nalle Creighton ja Morgan shipien osan yhdistämisest taan. Creighton ja Morga n.k. järjestämättömiä Town nussä ei ole itsenäistä ku hallintoa.

Balfour Townshipin kun juri S. F. Huneault on sel yhdistämisanomuksen johtu tä, koska kunta on joutunut tämään näiden Townshipien la kulkevia teitä, mistä kun kopuolella asuvat hyötyvät matta lainkaan ylläpitokust sia.

Creighton sijaitsee Balf etelään ja Morgan on Ba pohjoispuolella. Kunnallisla ta on päättänyt anomuksen jo järjestää julkiset kuulustelu buryssa Legionan haalilla r kuun 1 pnä alkaen kello 10 a

Vakava työttömy uhkaa B. C:n metsäteollisuutta

Vancouver. — Työväen ja antajain taholta uskotaan, et tish Columbian metsäteollisu työskenteleviä työläisiä joutu mattava määrä työttömäksi tu talvena.

Molemmin puolin uskotaa tuleva talvi tulee olemaan myyden takia pahin talvi sitt sen maailmansodan.

International Woodworke American taholta arvellaan 1,200 metsätyöläistä joutuu mäksi ensi kuun puoliväliin m sä ja jo tähän mennessä 800 työläistä on pantu pois työst

Yhdeksi syyksi selitetään s hallitus on tiukentanut teimistölainojen antoa uusien rakentamiseksi inflation vä sen takia. Sen johdosta rak aineitten kysyntä on vähenty

Toisena syynä sanotaan sen, että lähetyskustannukset tyneeseen Kuningaskuntaan nousseet siinä määrin, että pu ratilauksia Canadaan on anne hemmän. Sensijaan tavallis keja on tilattu enemmän Neu liitosta.

Dr. E. LAPPA
HAMMASLÄÄKÄRI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
jälkitunteina OS. 4-3387

JACKSON & BARNARD
Funeral Chapel Ambulance
SUDBURY OS. 3-3611
HAUTAUKSIA ALHAISILLA HINNOILLA
HUOLELLINEN PALVELUS

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
SUOMEN MARKAN ARVO KOHONNUT, JONKA JOHDOSTA VOIMAAN ASTUU UUSI KURSSI
Pienin summa 5,000 Smk. $18.75 ynnä lähetyskulut $1.15
Jokainen seuraava 1,000 markkaa $3.75
● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Matkasuunnitelmissanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI TRAVEL
Perustettu 1936
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Huolettomia lomia"

Vakuutuksia tarvitessanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI INSURANCE
Perustettu 1928
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Päämäärä turvallisuutenne"

MIKÄ OLISI SEN SOPIVAMPI
Joululahja
OMAISILLENNE TAI YSTÄVILLENNE
SUOMESSA
KUIN HYVÄ LAHJAPAKETTI
Joulupakettien lähetysaika on nyt alkanut
Kaikki allamainitut paketit ovat tullivapaita Suomessa.
Valitkaa seuraavista paketeista:

"MAXWELL" — Hinta $4.80
2 lbs. Maxwell House kahvia

"OULU" — Hinta $7.65
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 lbs. riisiä
2 lbs. luumuja
1 lb. rusinoita

TYPE FL. 1 — Hinta $9.85
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 lbs. valkoista riisiä
6—5¼ oz. tankoa makeata suklaata
2—4 oz. pakettia teetä
1 pak. kuivattuja hedelmiä

TYPE FL. 2 — Hinta $9.20
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. valkoista riisiä
1 lb. luumuja
3—5¼ oz. tankoa makeata suklaata
½ lb. Kaakaota

TYPE FL. 3 — Hinta $7.50
2 lbs. Maxwell House kahvia
3 lbs. valkoista riisiä
1 pak. kuivattuja hedelmiä
1 lb. luumuja
1½ oz. kanelia

TYPE FL. 4 — Hinta $7.90
1 lb. Maxwell House kahvia (kannussa)
1 lb. puhdasta kaakaota
1 lb. valkoista riisiä
1 lb. kuivattuja sekahedelmiä
1½ oz. kardemummaa
1 pari "Kayser" Nylon sukkia

"LAHTI" — Hinta $6.75
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. riisiä

"TAMPERE" — Hinta 11.00
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. riisiä
3 lbs. luumuja
2 lbs. rusinoita
1 lb. aprikoosia

"HEIKKI" — Hinta $8.45
2 kannua Maxwell House kahvia (2 lb.)
1 kannu Calif. sekahedelmiä (2 lb.)
1 kannu Calif. persikoita (2 lb.)
1 pauna kuivattuja luumuja
1 pauna sokeria
5 pak. savukkeita (USA:ssa valmist.)

TYPE "OSLO" — Hinta $11.15
2 lbs. Maxwell House kahvia
4 lbs. valkoista riisiä
2 lbs. sokeria
2 lbs. lajitelma suklaata
1 lb. sekahedelmiä

"AINO" — Hinta $9.15
2 lbs. Maxwell House kahvia
2 paunaa kaakaota
4 unssia teetä
4 kpl. Lux saippuaa
20 kpl. paketti Gillette parranajokoneen teriä

Yllämainittuihin paketteihin voidaan sisällyttää pari tai kaksi "Kayser" Nylon sukkia $1.50 lisämaksulla paria kohden.
Yllämainittujen lahjapakettien tilaukset lähetetään lentopostissa Tanskaan ja kun tilaus on otettu siellä vastaan, toimitetaan paketti kahdessa viikossa vastaanottajalle Suomessa.
JOKAINEN YKSITYINEN RUOKALAJI NÄISSÄ PAKETEISSA TAATAAN
LÄHETTÄKÄÄ PAKETTITILAUKSENNE OSOITTEELLA:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. Box 69, Sudbury, Ontario